

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen: v upravnishu prejemati:
 celo leto naprej K 24—
 pol leta 12—
 četrt leta 6—
 na mesec 2—
 celo leto naprej K 22—
 pol leta 11—
 četrt leta 5:50
 na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
 Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vsak dan sveder izvešiti nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
 Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.
 „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: za Nemčijo:
 celo leto skupaj naprej K 25—
 pol leta 13—
 četrt leta 6:50
 na mesec 2:30
 celo leto naprej K 30—
 za Ameriko in vse druge dežele:
 celo leto naprej K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
 Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 65.

Svetovna vojna.

Ponesrečeni ruski navali v Poljski, v Galiciji in v Karpatih. — Naše čete so odbile Ruse od Črnovic. — Boji v Argonih in v Champagni. — Ruski navali na Tauroggen in ob Orzycu so se izjalovili.

RUSKI NAPAD PRI WYSZKOWU ODBIT. — NAVAL RUSKE PEHOTI VZHODNO OD ČRNOVIC ZAVRNJEN.

Dunaj, 17. marca. (Kor. urad.) Uradno razglajajo, dne 17. marca popoldne:

V ruski Poljski in v zapadni Galiciji smo tudi včeraj odbili posamezne sovražne napade.

Na karpatski fronti nobenih bistvenih dogodkov.

V okolici Wyszkowa so poskušali sovražni oddelki zopet osvojiti z petovanimi navali ponoči pozicije, ki so jih zavzele naše čete.

Napadi so se vseskozi ponesrečili.

Južno od Dnjestra se mestoma vrše boji. Situacija se ni izpremenila.

Naval sovražne pehote na južni breg reke Prut vzhodno od Črnovic se je kmalu razbil v našem ognju.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

PONESREČENI RUSKI NAPADI NA TAUROGGEN, LAUGSZARGEN IN OB ORZYCU.

Berlin, 17. marca. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada: Veliki glavni stan, dne 17. marca.

Vzhodno bojišče:

Slabe ruske navale na Tauroggen in Langszargen smo zavrnili.

Med rekama Szkwa in Orzyc smo odbili ruski poskus prebiti našo fronto.

Južno od Viste se ni ničesar izpremenilo.

Vrhovno armadno vodstvo.

Iz ruskega uradnega poročila.

Iz Rotterdama poročajo iz uradnega petrogradskega poročila to-le: Ob Bzuri je opaziti veliko aktivnost med nemškimi četami, ki imajo tam svoje pozicije. Mogoče je, da Nemci tam ojačujejo svojo artiljerijo. V Karpatih so odnošaji za rusko ofenzivo zelo težavni. Zlasti silijo silni snežni meteži moštvo, da uporablja že izdelana pota in da korakajo vojaki drug za drugim, vsled česar imajo Rusi v sovražnem ognju silne izgube. Samo smučarji se lahko bolj prosto gibljejo.

BOJI V KARPATIH IN VZHODNI GALICIJI.

Iz Budimpešte poročajo, da so naše čete južno od Stanislavova bile bitko, ki je potekla ugodno za nas. Vreme je boljše. Rusi so dvakrat brezuspešno napadli most pri Črnovicah, pri čemer so jim naši razbili dva topa. Del moštva teh topov je padel.

Sedaj postavljajo sanitetne čete izredno mnogo sanitetnih psov v službo. Ti psi sledijo ranjene v snegu ter omogočajo hitro pomoč.

»A Nap« poroča iz Ungvara: Severno od Uzsoke so se vršili luti boji, ki so se končali s popolnim porazom sovražnika. Na desno in levo od ceste Uzsoke - Turka so se vršili zadnje dni neprestano artiljerijski boji. Rusi, ki so se bili na vrhovih v okolici dobro zarili, vznemirjajo naše pozicije dan in noč. Imeli so namen, preprečiti naše uspehe in zadržati nadaljnje prodiranje naših čet.

Da izvedejo ta svoj namen, so napadli v ponedeljek popoldne centrum naše fronte pri Uzsoku. Posre-

čilo se jim je tudi, ustaviti se v bližini naših pozicij, se tam zakopati in te pozicije držati več ur. Tekom popoldneva so naše čete nenadno izpadle iz svojih zakopov in ne samo vrgle sovražnika iz njegovih pozicij, marveč ga tudi prisilile, da se je na celi fronti umaknil. Vjete ruske vojake iz te bitke so naši poslali v Ungvar. So to vojaki pehotnih polkov št. 252, 256 in 258, ki pravijo, da so pred par dnevi prišli od przemyslske oblegovalne armade sem.

IZPRED PRZEMYSLA.

Vojaske kritiki moskovskih listov se bavijo zopet enkrat s Przemyslom in njegovo obrambo. Kritiki naglašajo, da že del časa Rusi niso izvršili večjih napadov na trdnjavo. Poedini izpadi posadke iz trdnjave so bili odbiti. Sicer pa se je omejilo obleganje na artiljerijske boje in dolgotrajna saperska dela. Zdi se, da se hoče rusko armadno vodstvo, da se izogne velikim izgubam, izogniti odločilnim naskokom in prisiliti trdnjavo z lakoto k predaji. Kritiki svare tudi pred domnevanjem, da bi mogla ta moderna in izredno spretno branjena trdnjava skoro pasti v ruske roke. Najbrže se bo usoda Przemysla odločila na drugih bojiščih. Pač je upravičeno domnevanje, da so se velike zaloge živil in municije v trdnjavi skrčile, kljub temu pa je računati še z daljšim odporom trdnjave.

Rusi proti Židom.

Dunaj, 16. marca. (Kor. urad.) Iz glavnega poročevalskega stana se poroča: V Galiciji se je javno razglasila ta-le naredba ruskega vojnega poveljstva:

»Dosedanje izkušnje v vojni so nam jasno pokazale sovražno postopanje židovskega prebivalstva Poljske, Galicije in Bukovine. Če zapuščamo ta rajon in če ga zasede naš sovražnik je to vedno zvezano s krutimi odredbami proti prebivalstvu, ki z nami simpatizira, ker Židje Avstrije, kakor tudi Nemce k temu nahajajo. Da ščitimo nam prijazno prebivalstvo pred krutostjo in varujemo naše čete pred vohuni, ki so na celi fronti večinoma samo Židje je najvišji armadni poveljnik odredil, da morajo Židje ostati v rajonu armade in da jim je vstop v rajon zahodno od mesta Jaroslav prepovedan. Da se

prepreči eventualno obrekovanje mirnega in nam prijaznega prebivalstva in da dobimo v roke židovske vohune, je vzeti ta-le, ki jih je kaznovati: s smrtjo na vešalih za vsako kazen, ki jo naložijo Avstrijci ali Nemci kakemu mirnemu pretiralcu. Za vsakega vjetega židovskega vohuna je postaviti dva tala. Ta odredba se je odredila samo v interesu mirnega in nam prijaznega prebivalstva v njegovo obrambo in ker so Židje sovražnika vedno nahajali k sovražnem postopanju z obrekovanjem. Je to vsiljen rezultat šestmesečnega potrpljenja in trdnega prepričanja o ilojaliteti in krutosti Židov napram prebivalstvu.

K temu pripominja glavni poročevalski stan: Vzdržujemo se vsakega komentarja k tej odredbi, ki spominja na temno dobo srednjega veka.

DRUGA BITKA PRI AVGUSTOVU.

Wolffov urad poroča: Iz velikega glavnega stana se nam poroča o umikanju nove ruske X. armade:

Ko je bila ruska X. armada v zimski bitki v Mazurih razbita in po kapitulaciji v lesu pri Avgustovu so se zbrali ostanki 3. ruskega armadnega zbora pod utrdami Olite, ostanki 26. in 3. sibirskega zbora pa so se umaknili v trdnjavo Grodno in za črto ob Bobru. Armadni poveljnik general baron Siebers, njegov generalništabni šef in poveljujoči general 3. armadnega zbora so bili odstavljani, trije novi armadni zbori, 2., 13. in 15. poslani v Grodno in vrzeli v ostalih zborih zamašeni z rekruti. Na ta način se je zopet izpopolnila ruska X. armada, ki se je koncem februarja zamašila od poditi nemške čete, ki so bile prodrle do črte ob Bobru in tik pod trdnjavo Grodno. Pri tem napadu so doživele čete pri Tannenbergu uničene in na novo izpopolnjene 15. armadnega zbora, ki so prodirale v neokretnih globokih kolonah, najtežje izgube.

V namenu nemškega vodstva ni bilo ustaviti se tik pred črto ob Bobru, ki je bila sezidana iz betona in postaviti se tako, da bi imel sovražnik odprto levo krilo pred seboj. Pač pa je bilo nameravano, kakor hitro mogoče zopet dobiti operacijsko svobodo. Prej pa je bilo še potrebno pospraviti velikanski plen, ki je ležal

raztresen po Avgustovskem lesu. Ko so bila ta dela kolikor toliko končana, so nemške čete pričele z onim gibanjem, ki je dovedlo do nameravane nove grupacije.

Desno krilo je zasedlo v pokrajini pri Avgustovu med tem pripravljene pozicije. Druge čete so se zbrale na primernih prostorih. Sovražniku je ostalo gibanje nemških čet popolnoma prikrito in nemške čete so že zasedle določene pozicije, ko je ruski armadni poveljnik izdal o zmagi govoreče povelje, v katerem se je govorilo o zmagi na celi fronti. Daleč narazen je začel 3. ruski armadni zbor prodirati iz Sinna proti Lodziejem. 2. armadni zbor pa iz Grodna preko Kopziowa in Seinyja na Krasnopol. Ostali ruski zbori so prodirali skozi Avgustovski les, zadeli pa so tu prav kmalu na hud odpor, ki ga Rusi niso mogli zlomiti, dasiravno so z dvakratno in trikratno premočjo več dni zapored napadali nemške pozicije.

Dne 9. marca se je pričela nemška ofenziva proti rusnemu 3. armadnemu zboru, ki je prodiral na desnem ruskem krilu. Ko se je čutil ta naenkrat iz Lodzija in Sw. Jezitoryja s severa v boku ogroženega in prijetega s strani, se je hitro pričel umikati v vzhodni in južnovzhodni smeri ter pustil v naših rokah več sto vjetnikov in nekaj strojnih pušk. S tem umikanjem je ruski poveljnik odkril krilo sosednega 2. ruskega armadnega zbora, čegar kolone so do spele 9. marca do Bernzikov in Gibija. Proti temu armadnemu zboru se je obrnilo sedaj nadaljevanje nemške ofenzive. Izvesti to ofenzivo zaradi bila malenkost, bilo je 11° in več mraza. Pota so bila tako gladka, da je sila mnogo konj onemoglo in pocepolo in da je mogla priti infanterija le po 2 do 3 km na uro naprej.

Dne 9. in 10. marca je prišlo pri Seinyju in Bernzikih do boja s preseštenim sovražnikom, čegar prednje čete so se že razvijale za napad v zahodni smeri pri Krasnopolu in so bile sedaj prisiljene obrniti se proti severu. Seiny in Bernzike so Nemci še v noči od 9. na 10. marec v naskoku zavzeli, pri Bernzikih so popolnoma uničili dva še popolnoma mlada polka in oba polkovna poveljnika vjeli. Ruski armadni poveljnik, ki je pač videl, da se razvija zopet obkolilna bitka, kakor v Mazurih, je

LISTEK.

Amerikanka.

Francoški spisal Pierre de Coulevain.

(Dalje.)

Ko je odhajala iz vile, je gospa de Blanzac izrazila željo, da se nekoliko sprehodi in, ker je Annie privolila, je kočijaž ukazala, naj jima z vozom sledi. Dolgo ste korakale molče. Kristijana je bila v mislih vsa zaposlena s tem divnim naključjem, ki se je ravnokar odigralo pred njenimi očmi. In ona ga ni niti najmanj zasnovala! Sploh ni imela ničesar opraviti s to zadevo. Ko je prešla kratko naznanilo generala de Bussy, ki je prišlo na misel — ali bolje rečeno, ji je bila poslana misel —, da povabi gospoda in gospo de Froissy... Mari tedaj nismo bitja nižje vrste, brez lastne volje? ... Gospa de Blanzac je hipno opustila to misel in pogledala Annie v oči. Na resnobni in nepetosti njenega obraza je spoznala, da je Annie zadeta naravnost v srce in uganila je, da komaj čaka, da more govoriti o Jacquesu.

— Kako vam ugaja gospa d' Anguilhon? jo je vprašala, da ji razve-

— Prav ljubezniva in zelo interesantna je, je iskreno odgovorila Annie.

— O, plemenitašinja v pravem pomenu besede je. Dobra je kakor svetnica in njen sin jo obožuje. Ubo- ga žena! Koliko bo trpela, če odide.

— Ali marko že dolgo misli na to ekspedicijo? je vprašala Annie z negotovim glasom.

— Zdi se mi, eno leto.

Annie je hipoma odleglo, ko je čula, da izvira njegov načrt še iz prejšnjih časov.

— In... vi ga odobravate?

— Moram. Glejte, gospod d' Anguilhon se nahaja v krutem položaju. Različne okoliščnosti so ga spravile ob njegovo premoženje; grad Blonay, enega najlepših gradov Francije, je prodal njegov oče; palača v rue de Varenne je preobremenjena s hipotekami; vse njegovo premoženje obstoji v mali renti. Ne more živeti niti svojem stanu niti svojem okusu primerno. Razumem, da ne mara gledati svojega lastnega pogina. Če ostane v Evropi, si končno še požene kroglo v glavo. Prav lahko bi se bogato oženil. Naslovi, recite, kar hočete, veljajo več kakor kedaj. Naslova si želiš kakor pristne oprave ali starih gobelinov in žensko ti krasi bolj, kakor toaleta in dijamanti. Deset bogatih nevest bi mogel

dobiti marko, ne ene. A, glejte — ga, rajši gre v surt in na konec Afrike, kakor da poroči devojko, ki je ne ljubi in katere vzgoja ne dosega njegove.

Vojvodinja je naenkrat obstala sredi pota in se obrnila proti mladi Amerikanki rekoč:

— Ali mi hočete dovoliti, da z vami odkrito govorim?

Nato je, ne da je čakala Anninega odgovora nadaljevala počasnih korakov:

— Vedite torej, odkar vas poznam, želim, da vas marko poroči. (Ni rekla: da poroči markijo, da poudari Jacquesovo prednost.) — Ljubi vas, ne more se pa odločiti, da vas zaprosi v zakon, ker ste zani prebogata. To je nesmisel, zakaj, če imate, velike premoženje, tedaj nosi on zgodovinsko, skoro kraljevsko ime, ki vas postavi v prvo vrsto aristokracije. Zares, to bi bil tako lep zakon, kakor si lepega misliti ne morete. Sijajna socialna pozicija, premoženje, ljubezen, z eno besedo, vsi predpogoji sreče!

— Vsi ne! Zakaj d' Anguilhon in jaz nisva niti iste narodnosti niti istega veroizpovedanja.

— Če se dva ljubita, je soglasje hitro gotovo. Poglejte Keradieuve. Francozi odličnega pokolenja, dobro vzgojeni in značajni, so najboljši za-

konski možje na svetu. Prinašajo v hišo duhovitost, idealnost in iznenađenja.

— Da... toda zakona ne smatrajo dovolj resnim, je odgovorila Annie, izdajajoč svoj skrit strah.

— Reči hočete, da so nezvesti, je dela vojvodinja smehljaje. Res, a ne toliko, kakor se v obče misli. Anglezji, Italijani skrivajo svoje grehe, Francozi so nanje ponosni ter jih celo iz nekeke otroške nečimernosti pretiravajo. Vem, da so Amerikanci v obče vzorni zakonski možje. A mnogo jih je, ki so udani pijači, borzni igri ali, ki ne žive, kakor za svojo trgovino. Ali ni to gorji kakor nezvestoba?

— Nič bi ne moglo biti hujšega, je z rezkim poudarkom odgovorila gospodična Villars.

— Kako ste mlada! je odvrnila vojvodinja skoro zaničljivo. Da se povrnem k gospodu d' Anguilhon, prepričana sem, da vas osreči. Predvsem je silno zaljubljen v vas, tudi je dozorel v nesreči. Vi mu morete pomoči, da z nova zgradi svojo hišo, da postane koristen, doberdošen človek. Kot dekle ste živela v sijaju, kot ženi se vam v Franciji obeta še mnogo sijajnejše, da celo interesantno življenje. Vem, da bi vas vse to ne mikalo, da ne ljubite markijo, a vi ga ljubite, kaj ne? je vprašala vojvo-

dinja Annie s tihim glasom in stopila tik pred njo.

Gospodična Villars je silno zardela, smelo vprašanje vojvodinje ji je kar sapo vzelo in niti besedice ni mogla spregovoriti.

— Že dolgo sem slutila vašo skrivnost, je neustrašno nadaljevala gospa de Blanzac. Ali mi dovolite, da gospodu d' Anguilhon malo namignem?

— O, ne, ne, prosim vas, je vzkliknila Annie vsa prestrašena.

— Prav, draga moja, samo ne pustite, da odpotuje. Smrtno bi vam bilo žal, tako da utegneta ostati stara devica. Po njem bi vam nijeden možski ne mogel več ugajati.

Nagloma je vojvodinja razgovor prekinila.

— Stopiva zopet v voz, če vam je drago.

Molčale ste obe. Od časa do časa je vojvodinja motrila obraz mlade Amerikanke ter skušala uganiti njeno čustva. V trenutku, ko je viktorija obstala pred vhom v vilo Chil-hac, je vojvodinja položila svojo roko na Annino, jo nežno stisnila ter ji zašepetala:

— Upam, da mi pridete kmalu naznaniti svojo zaroko in sprejet moje čestitke. Kmalu, kaj ne? ... Na svidenje! je pripomnila z iskrenostjo in pomenljivim nasmehom.

(Dalje prihodnjic.)

spoznal brezupnost nadaljnjega upiranja, ter je 10. marca zapovedal, da se cela njegova armada umakne. Kmalu so mogli videti naši letalci dolge sovražne kolone, ki so se na celi črti od Gibya do Sztabina umikale skozi Avgustovski les proti Grodnu.

Dne 11. marca so zasedle naše čete pri zasledovanju Kakarzer, Fronek in Giby. Neka nemška konjeniška divizija je še ponoči v naskoku zavzela Kopziowo. Samo tam je našla preko 300 mrtvih Rusov; nad 5000 vjetnikov, 12 strojnih pušk ter 3 topovi so ostali v naših rokah. Večjih resnih bojov ni bilo. Samo grožnja z močnim nemškim objemom je zadostovala, da se je hitro umaknilo ne samo ogroženo krilo, marveč vsa sovražna armada, ki se je na fronti kakih 50 km pripravljala na napad. Učinka takega gibanja, njega moralne vrednosti in izgube zapuščenega materiala, ki je sedaj drugič napolnil Avgustovski les, sedaj še ni mogoče presoditi.

Carski ukaz o avtonomiji Poljske.

»Leipziger Neuste Nachrichten« poročajo čez Rotterdam: Reuter javlja iz Petrograda, da izide v najbližjih dneh važen carski ukaz, ki podeli Poljski avtonomijo ter prizna popolno pravico poljskega jezika.

ŠEFINŽENIR FRANCOSKE MORNARICE O NAŠIH PODMORSKIH ČOLNIH.

Šefinženir Lebeuf, ustvaritelj francoskih podmorskih čolnov, hvali v dolgem članku v »Journal« delovanje avstro-ogrskih podmorskih čolnov in piše, da so ti navzlic temu, da jih je malo, izborni izvršili svoj namen. Najprej so dosegli, da je morala ostati brodovje, ki je blokiralo avstrijsko obal, v veliki oddaljenosti. In v resnici je Avstro-Ogrska še vedno gospodarica Jadranskega morja in njene ladje nemoteno vozijo med Trstom, Puljem in Kotorom. Avstro-ogrsko brodovje je moglo obstreljevati Bar, dočim so se morali Francozi omejiti na to, da so oddali par strelcev, ter se nato umaknili. Francoski dreadnought »Jules Ferry« je meseca avgusta le komaj ušel nekemu avstrijskemu podmorskemu čolnu in tudi velika oklopna križarka »Waldeck-Rousseau« je mogla uiti svoji usodi le vsled tega, ker je hitrejša.

Šefinženir Lebeuf je končno izjavil, da se Francija more smatrati za srečno, da je srečno izteklo zadnje srečanje med enim izmed njenih najlepših oklopnih križark z 23.000 ton in nekim avstrijskim podmorskim čolnom. Avtor meni, če bi imeli Turki tucat podmorskih čolnov, bi bil vsak napad na Dardanele nemogoč.

ZA NEMCE USPEŠEN BOJ PRI ARRASU. — BOJI V CHAMPAGNI IN V ARGONIH.

Berlin, 17. marca. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada: Veliki glavni stan, dne 17. marca.

Zapadno bojišče:

Boj za hrbet na južnem obronku Loretske višine severozapadno od Arrasa se je odločil na našo korist.

V Champagni zapadno od Perthesa in severno od Le Mesnila so izvršili Francozi po dnevi več brezuspešnih napadov.

Zvečer so severno od Le Mesnila znova napadli z močnimi četami. Boj še traja.

V Argonih boji še niso končani.

Z obronka jugozapadno od Vanquaisa zapadno od Argonov smo potisnili Francoze, ki so se tamkaj začasno vgnezdili.

V gozdu Prete severozapadno od Pont-a-Moussona sta se ponesrečila dva francoska napada.

V Vogezih so se vršili samo artiljerijski boji.

Vrhovno armadno vodstvo.

Francoski komunikacije.

Iz Pariza javljajo »Münch. N. Nachrichten« z dne 15. marca:

Poročilo francoskega generalnega štaba z dne 14. marca ob 3. popoldne se glasi:

»Belgijske čete prodirajo v okoličje Yser in so, podpirane od naše težke artiljerije, uničile s topovskim ognjem oporišče, ki so si ga Nemci ustvarili na pokopališču pri Dixmuidu. Sovražnik je obstreljeval Ypern. Med civilnim prebivalstvom je bilo mnogo žrtev. Nemci so nadalje tudi obstreljevali katedralo v Soissonsu in sosedne okraje. Severno od Reimsa nasproti Luksemburškemu gozdu je sovražnik poskušal osvojiti nekaj naših sprednjih strelskih jarkov, a je bil odbit. Na to so Nemci jeli obstreljevati Reims. V Champagni smo zvečer 13. t. m. zavrnili dva protinapada in smo

osvojili, zasledujoč sovražnika, več strelskih jarkov. V enem izmed teh smo našli okrog 100 mrtvih in mnogo vojnega materiala.

Napad na našo bojno črto v Argonih smo takoj ustavili. V Lotaringiji so naše straže zasedle Embermenil. V Vogezih so se vršili samo artiljerijski boji.

Komunikacije ob 11. ponoči se glasi:

Angleško brodovje je obstreljevalo Westende in doseglo znaten uspeh.

Tudi pri Neuve Chapelle je bil uspeh, ki so ga izvajale angleške armade, popoln.

Angleške armade so prodirale na fronti 3 kilometre na široko ter osvojile zapored tri vrste strelskih jarkov in neko močno utrdbo južno od Neuve Chapelle.

Vsi protinapadi, ki so jih Nemci izvršili z veliko srditostjo, so bili odbiti. Sovražnik je imel znatne izgube.

Angleška artiljerija je pripravila zelo učinkovito in energično pehotno akcijo in jo podpirala.

V Champagni smo utrdili našo novo fronto ter zagotovili pozicije na grebenih, ki smo jih odvzeli sovražniku.

V Argonih smo osvojili med Four de Paris in Volante 300 metrov strelskih jarkov in zajeli pri tem vjetnike, med njimi več častnikov.

Sovražnik je izvršil po dnevi več protinapadov, ki pa smo vse odbili. Na višinah ob reki Masi pri Eparguesu so poskusili Nemci izvršiti napad, a smo jih z našim ognjem takoj ustavili. Takisto tudi severno-vzhodno od Badonvillera.

Uradni komunikacije z dne 15. marca ob 3. popoldne pravi:

Belgijska armada prodira dalje v odseku Yser. Angleške čete, ki so morale sileti vzdržati srdit napad pri St. Eloijsu, južno od Yperna, so se sprva malo umaknile, nato pa so s protinapadom zopet osvojile del izgubljenega ozemlja. Borba še traja. V okolici Neuve Chapelle ni nobene izpremembe.

V Argonih je sovražnik včeraj poskušal tretji, zelo srdit napad, da bi zopet zavzel strelske jarke, ki so jih naše čete osvojile med Four de Parisom in Volantom. Odbili smo ta naval, kakor vse prejšnje.

Angleško vojno poročilo.

Iz Londona poročajo nemški listi z dne 15. marca:

Vojni urad razglasa, da je izvršil sovražnik v soboto popoldne nekaj protinapadov, ki so pa bili vsi odbiti. V nedeljo zjutraj so angleški letalci razrušili vlak na postaji Dou. Število zadnjih vjetih sovražnikov je naraslo na 1720 mož.

Z BELGIJSKEGA BOJIŠČA.

Iz Ypresa poroča posebni poročevalec lista »Tyde«, da je tam silno žalostno. Večji del mesta je upuščen. Najslavnejša poslopja so do tal zgorela, tudi mnogo znanih privatnih in trgovskih hiš je uničenih. Skoro vsak dan bombardirajo Nemci skrite baterije v mestu. Občudovanja vredna pa je hrabrost, s katero je vztrajalo na tisoče prebivalcev v mestu, ki pravijo, da so se na granate že navadili, dasiravno ubijajo granate vsak dan več prebivalcev. Tatvine so prav pogoste, posebno diši tatom vino.

O Termondu piše isti list, da se je položaj tam močno izboljšal. Sedaj ima mesto zopet kakih 6000 prebivalcev. Tudi sodišče se je zopet preselilo tja in se nastanilo v vojaški bolnišnici, ker je justična palača zgorela. Ustanovil se je tudi odsek, ki ima namen, skrbeti za popravilo in novo gradbo razdejanih hiš.

Angleške izgube.

»Daily Cityzen« priobčuje statistiko angleških izgub. Najbolj je trpela poljska artiljerija, ki je izgubila do zadnjega četrtka 234 častnikov in 2772 mož. Pri konjenici je izgubil 9. lancirski polk 31 častnikov in 289 mož, 4. gardni dragonski polk 21 častnikov in 277 mož. Gardna infanterija je izgubila 122 častnikov in 2286 mož, škotska garda 69 častnikov in 1868 mož, gardni grenadirji 74 častnikov in 15855 mož, irska garda 51 častnikov in 809 mož.

Premalo vojnega materiala.

Poročila iz Londona pravijo, da je lord Kitchener v zbornici lordov izjavil, da še ni doveli vojnega materiala zbranega. Pozval je tovarnarje in delavce, da naj več producirajo. Listi jako resno sodijo o pomankanju vojnega materiala.

Francosko novačenje.

»Kölnische Zeitung« poroča s francoske meje: Vojni minister Mil-

lerand bo v kratkem poslal letnik 1916, torej same mlade ljudi, ki bodo v tekočem letu šele dopolnili svoje 19. leto, na bojišče. Obenem se bo izbral tudi letnik 1917., torej osemnajstletni. Pa ne samo to. Tudi oni iz prejšnjih letnikov, ki so bili spoznani za nesposobne in celo oni, ki so na bojišču zboleli, ali bili ranjeni, ter so bili spoznani za trajno nesposobne, pridejo še enkrat pred komisijo, ki jih bo še enkrat preiskala. Na ta način misli vojni minister sestaviti še eno armado, ki jo misli še tekom tega leta postaviti na bojno polje. Te odredbe pač kažejo, da Francija nujno potrebuje nove armade. Kakšna bo ta armada, je še vprašanje. Ta odredba je povzročila v Franciji največjo skrb, ki se v zadnjih dneh izraža tudi že v listih.

LORD KITCHENER O VOJNEM POLOŽAJU.

London, 17. marca. (Kor. urad.) V zbornici lordov je podal lord Kitchener izjavo o vojni, v kateri pravi: Zadnja poročila o bojih na Francoskem nam dajejo priliko, da spoznamo, kako uspešno so naše čete prišle za ofenzivo. Nemci so bili kljub skrbno pripravljenim, močno utrjenim pozicijam precej daleč pognani nazaj. Vasi Neuve Chapelle in Lepinette je naša artiljerija zasedla in obdržala. Teh bojov so se udeležile s posebno hrabrostjo indijske čete.

Lord Kitchener je nadaljeval: Odkar sem zadnjič govoril v tej zbornici, so bila poslana močna ojačenja na Francosko, med njimi neka kanadska divizija, ena divizija iz North Midlanda, druga londonska divizija in več drugih enot. To so prve popolne enote teritorialnih čet, ki so odšle na Francosko. Zdravstveno stanje čet je izborno. Francozi so, razen pri Soissonsu, na raznih krajih bojne fronte napredovali, zlasti v Champagni.

Na vzhodnem bojišču so se ponesrečili silni nemški napadi na Varšavo. Nemška ojačenja, ki so napadla ruske pozicije v vzhodni Prusiji, so bila ustavljena ali pa bodo pognana nazaj.

Po kratkem razmotrivanju vojnega položaja na vzhodu je govoril lord Kitchener o nezadovoljivih razmerah v angleških tovarnah, ki izdelujejo vojne potrebščine in je izjavil: Dočim so delavci v splošnem lojalno delali, so bili žal tudi slučajni, da so izostajali od dela, da se niso držali delavnega časa in da so bili malomarni, kar je delo tovarne močno zmanjšalo. To je pripisovati v nekaterih slučajih alkoholu, v drugih pa ovirajočemu delu delavskih zvez. Ne morem dosti resno opozarjati na to, da bo uspeh tovarne zelo vplival na operacije v raznih delih sveta, če ne dela ves narod z nami in za nas, ne samo s tem, da daje ljudi za vojno službo, marveč tudi s tem, da nas preskrbi s potrebnim orožjem, municijo in opremo.

Vojni položaj Nemčije.

»Corriere della sera« poroča: ba je z vojaške strani, da je ruska nevarnost danes za Nemčijo majhna. Zdi se mu sedaj pravi čas, da nemške čete na francoskem bojišču prično z ofenzivo in vsaj poskusijo zasedi obal, da na ta način prekinejo zvezo med Francijo in Angleško. Tudi je mnenja, da bo Anglija zelo oslabiljena, če ne bo več v zvezi s Francosko. Naloga Rusije je, da ostane Nemčiji nasproti v defenzivi, ker ji ne more prizadejati v ofenzivi nobene škode; nasprotno pa mora Rusija z vsemi svojimi močmi poskusiti ofenzivo proti avstro-ogrski fronti. Hindenburgovi manevri so imeli predvsem ta uspeh, da so bili Rusi prisiljeni, opustiti vse svoje prvotne načrte in izpremeniti vse svoje ukaze v tem pogledu.

Iz Anglije odpuščen Nemci in Avstrijci.

London, 16. marca. (Kor. urad.) V poslanski zbornici je izjavil podtajnik Tennent na neko vprašanje, da se nahaja od grofov Egona in Albrehta Bassewitz, prvi kot vojni vjetnik v Holyportu. Drugi, grof Albreht, je bil sicer v septembru aretiran, a ko se je izkazalo, da je bil po enmesečnem službovanju v nemški armadi, spoznan za nesposobnega in odpuščen, dne 17. oktobra izpuščen proti jamstvu. — Drugi podtajnik Primrose je navedel število Nemcev, ki so jih odpustili domov: pod 17. leti 262, nad 55 let 250, med 17. in 55. letom 283. Število domov odpuščenih Avstrijcev pod 18. letom znaša 92, nad 50. letom 154, med 18. in 50. letom pa 396. — Ministrski predsednik Asquith je predlagal odlogodenje parlamenta do 14. aprila. Ta predlog se je po daljši debati o vališkem cerkvenem pravu sprejel.

DELO NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

Iz Rotterdam poročajo: Pri nemškem zborovanju v Londonu, katerega je predsedoval lord Selborne, je izjavil Pollen, da je moč angleškega vojnega brodovja enaka dobro opremljeni vojski na suhem v številu 15 milijonov mož. Če bi hoteli Nemci v resnici izvesti uspešno blokado, bi morali imeti najmanj 12.000 podmorskih čolnov.

Iz Liverpoola poročajo, da so bili v ponedeljek trije tovorni parniki na poti proti zahodu, 15 morskih milj zahodno od Hawer forta, torpedirani. Dva parnika sta se potopila.

Kapitan Williams ladje »Indian City« pripoveduje, da se je nahajal 9 milj od St. Maryja, ko je opazil v petek zjutraj nemški podmorski čoln »U 29« kakih 300 yrdov za svojo ladjo. Podmorski čoln je ladjo dohitel. V izborni angleščini je pozval poveljnik podmorskega čolna kapitana, da naj pokaže svojo zastavo, kar je ta tudi storil. Podmorski čoln je nato pokazal nemško zastavo ter mu sporočil, da bo njegovo ladjo potopil in da mora kapitan z moštvo zapustiti v čolnih ladjo. Ko so bili čolni na morju, je dal poveljnik nemškega podmorskega čolna ladjo torpedirati. Poveljnik je nato povabil kapitana na podmorski čoln, kjer se je z njim pri vinu in smotah razgovarjal. Ladja »Indian City« je bila torpedirana tik pred mestom St. Mary. Morda eno uro je ostal podmorski čoln v bližini in so ga prebivalci z velikim zanimanjem opazovali. Takoj, ko se je izvedelo za napad, sta odpluli dve patrolski ladji ter vzeli na krov moštvo potopljenega parnika. »Floracan« in »Invergibye« sta bila torpedirana brez svarila.

Reuterjev urad poroča sledeče uradno poročilo: Parnik »Fingal« (1563 ton) je bil v torek ob obali Northumberlanda torpediran in se je potopil. Šest oseb je utonilo. Parnik »Atlanta« (519 ton) je bil v nedeljo ob obali Zahodnega Irskega torpediran in se ni potopil.

»Petit Parisien« poroča iz Cherbourga: Neka francoska flotila torpednih čolnov je našla v bližini Cherbourga ostanke parnika »Abeniren« (?) Parnik, na katerem ni bilo več moštva, so za silo popravili, mu zamašili luknjo, ter ga vlekli v Cherbourg.

Frankobrod o. M., 17. marca. (K. urad.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Amsterdam: »Nieuwe Courant« poroča: Morje je naplavilo k otoku Ameland, severno od Holandske neki čoln z napisom »City of York«. Tudi je morje naplavilo več vreč moke z istim napisom. Domneva se, da so to ostanki kakega angleškega parnika, ki se je potopil.

Frankobrod o. M., 17. marca. (K. urad.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Amsterdam: »Nieuwe Courant« kem članku, da naj ladje ne rešijo več moštva potopljenih nemških podmorskih čolnov, marveč naj je smatrajo kot izven vojnih postav stoječe in je prepuste usodi.

Posiljatev petroleja.

V zbornici lordov je izjavil lord Emmott, da je zapustila koncep meseca januarja neka holandska ladja s petrolejem Svanse. Admiraliteta je prepričana, da petrolej ni bil namenjen sovražnim podmorskim čolnom. Odpošiljatelj so morali plačati kazen petih šilingov, ker te pošiljave niso naznanile oblastem.

Izgube francoskih in angleških ladij.

Francoski listi prinašajo statistiko francoskih izgub na ladjah. Po tej statistiki je izgubila Francija do 10. marca 20 ladij, ki so bile torpedirane. Trgovsko brodovje Anglije in Francoske, ki je imelo začetkom vojne 13.214 ladij s 23.366.988 tonami, pa je ostalo na isti višini, ker so se postavile v službo nove ladje in zaplenjene ladje.

Ustavljen angleški promet.

Amsterdam, 17. marca. (Kor. u.) Iz Vlissingena poročajo, da so angleške oblasti pustile zdajpazdaj ustavi ladjeplavno službo v Folkestone. Upajo, da bodo mogli voziti pošto in pasajirje čez Tilbury.

Angleški uvoz mesa.

Iz Londona se poroča: Da se nekoliko pomiri javnost, je izdal londonski korespondenčni urad neko noto, v kateri se zagotavlja, da je bila v preteklem tednu, kljub veliki agilnosti nemških podmorskih čolnov, vpeljana največja množina zmrzlega in drugače pripravljenega mesa. V Mersen je dospelo baše 13 ladij s 140.000 zaklanimi in zmrlimi voli. — Temu nasproti bodi pripomenjeno, pravi »Haager Courant«, da se vzpričo blokade vedno bolj in bolj

omejuje uvoz Anglije na živila. Seveda so temu vzrok večinoma visoke cene živil. Zvišanje cen živil, se še vedno nadaljuje, povzroča stave in zahteve po zvišanju mezd. Tem pa se najbolj oškoduje industrija in gospodarsko stališče Anglije.

Plovba z ovirami.

Iz nekega pristanišča v Bristol skem kanalu, opisuje neki list vojnijsko najvažnejši del angleško - irskega pomorskega vojnega okrožja. Kapitan, ki vodi velik norveški parnik, ki je odplul iz Gottenburga, na svojo ladjo moral ustaviti v Kirkwulu, kjer so jo angleške oblasti preiskale. Parnik je namenjen v vzhodno Indijo. V Kirkwalu je ladja bila zasidrana tri dni. Vsled viharja morala ladja pluti med Hebridi in Škotsko, namesto zahodno od Hebrida in Irlandske. Ob škotski obali je zasidranih več ladij, ki stražijo obale. Prvič je bil parnik ustavljen pri otoku Glass. Pri otoku Rathlin stražijo pet ladij vhod v Irsko morje. Tu je spremlila ta ladja nevtralni parnik »Red Bay«, kjer je bil zopet preiskan. Pri južnem vходу v Irsko morje so pet straži neka ladja, ki se je zado voljila s tem, da je parnik poklicala v Bristolskem kanalu se ne sme nobena ladja voziti mimo forta Barry predno ni dobila od patrolne ladje to dovoljenja. Vse ladje se morajo tamkaj zasidrati in čakati. Če poskuša kaka ladja brez dovoljenja odpluti naprej, iz forta takoj streljajo nanje.

BLOKADA NEMČIJE.

London, 17. marca. (Kor. urad.) Kakor poroča »Morningpost«, je do bila carinska oblast v Cardiffu ukaz pridržati vse ladijske papirje nevtralnih ladij, ki so namenjene v nevtralne dežele, zlasti proti vzhodu. Gibraltarja, dokler traja preiskava načina in namembni tovorov.

Ameriško časopisje o angleški blokadi.

New York, 17. marca. (Kor. ur.) Večina listov je mnenja, da morajo Zedinjene države protestirati proti angleškim represalijam, ker Anglija naznanja blokado, ne da bi jo s tem eiektuirala, da bi postavila vojne ladje ob obali. »New York Sun« navaja sklep ameriškega najvišjega sodišča iz leta 1898., s čemer se ravno veljavljala konfiskacija britskega parnika »Adula«, ki jo je izvršil admiral Sampson, ker blokada ni bila formalno naznanjena.

Živila za Nemčijo.

London, 16. marca. (Kor. urad.) »Times« poročajo iz Washingtona: Po uradni statistiki je iz trinaestih največjih ameriških pristanišč v zadnjih 60. dneh odplula edina ladja »Wilhelmina«, ki je imela na krovu živila za Nemčijo.

Angleške mine pred Drontheimom.

Frankobrod o. M., 17. marca. (K. ur.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Kristianije: Pred Drontheimom plava velika množina min. Med 1000 ribiči, ki se pripravljajo na pomladanski lov, je to dejstvo vzbudilo silen strah. Mine so angleške.

Bitka v Severnem morju.

Iz Rotterdam poročajo dne 16. marca: Danes ves dan se je slišalo ob nizozemski obali silno streljanje topov s severa. Tuji hidroplani so se pokazali ob severni obali. Domneva se, da se vrši v Severnem morju bitka.

»Dresden«.

Po nekim poročilu iz Valparaisa, je nemška križarka »Dresden« potopila tudi brzovozno jadrnico »Conway Castle«. Posadko so prepeljali v Valparaiso.

Reuterjev urad poroča: Britski parnik »Orama« je priplul v pristanišče Valparaiso s prevažnimi potopljenimi križarko »Dresden«. Par od njih je ranjenih. 19 mož posadke »Dresdena« pogrešajo, trije možje so mrtvi.

Nemški parnik ušel Angležem.

Pariz, 17. marca. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča iz Las Palmas: Nemški parnik za prevažanje premoga »Mazedonia«, ki je zalagala nemške križarke v Atlantskem oceanu in ki ga je meseca oktobra pripeljala španska križarka »Cataluna« v Las Palmas, je uporabil odsotnost križarke, da je ponoči naskrivoma odplul. O dogodku se mnogo govori.

NAPAD NA DARDANELE.

Turško oficijelno poročilo.

Carigrad, 17. marca. (Kor. ur.) Glavni stan javlja:

Proti morskim ožinam, katerih vhod stražijo nekatere sovražne ladje, se danes niso vršile nikake operacije.

Wolffovo poročilo.

Carigrad, 17. marca. (Kor. ur.) Specijalni zastopnik Wolffovega urada brzojavlja z dne 16. marca ob 8. zvečer iz Dardanel:

Angleško - francosko brodovje je po popolni brezupnosti obstreljevanja dveh forov v bližini Canak Kaže in Kilidbahr, ustavilo svoje operacije proti Dardanelam. Očitno si na sovražni strani ne vedo pomagati, kaj bi naj ukrenili proti obsežnim obrambnim odredbam glede obrežnih utrd in zatvoritve morske ožine z minami. Vsak dan kroži nad turškimi pozicijami angleški hidroplan, toda Turki ga vedno z obstreljevanjem prisilijo, da se mora umakniti, ne da bi mogel rekonoscirati. Prav tako brezuspešni so bili tudi vsak dan opetovani poskusi, poloviti mine in poškodovati projektorje. Vse te poskuse je sovražnik takoj ustavil, čim so prvič zadele zatvorske baterije.

Oklopni avtomobili v turških utrdah.

Kakor poročajo iz Aten so namestili Turki v svoje utrdbe tudi oklopne avtomobile, ki bodo podpirali trdnjavske baterije.

Zavezniki pred Nagaro. Njihov načrt pasirati najožjo dardanelsko točko s polno paro ponesrečen.

Berolin, 17. marca. »Lokalanzeiger« javlja s Teneda preko Aten: V nedeljo ponoči je napadlo 5 angleških ladij notranje dardanelske utrdbe. Pri tem je bila križarka »Amethyst«, ki je prišla v doseg nagarskih baterij od 22 projektilov zadeta; trije strelci so jo zadeli ob vodni črti ter so jo težko poškodovali. Ladija se je mogla sicer še iz Dardanel umakniti, toda polni se z vodo. 28 častnikov in mož je ubitih, ravno toliko ranjenih.

Berolin, 17. marca. (Kor. urad.) Kakor se razvidi iz brzojavke, poslana iz Genia »Lokalanzeigerju«, je smatrali angleško križarko »Amethyst«, ki je v Dardanelah prodrla do točke Nagara, vsled poškodb, dobljenih od turških strelcev, za izgubljeno. Čuječnost poveljnika obrežnih baterij je onemogočila drugim križarkam zaveznikov, da bi pasirale Nagaro s polno paro.

(Križarka »Amethyst« je majhna moderna angleška vojna ladja s 3000 tonami, 12/10 cm in 8/47 cm topovi.)

Grška poročila o zbolšani situaciji zaveznikov pred Dardanelami.

Iz Aten poročajo: Po prihodu drugega naddreadnoughta tipa »Queen Elizabeth« je nastala za zaveznike boljše situacija. Obe ladiji ste pričeli iz saroškega zaliva iz daljave 21 km na novo obstreljevati notranje dardanelske utrdbe. Istčasno so bombardirale druge ladje kilidbarske baterije. Angleži so izkrali precejšnje oddelke mornariške pehote, ki se je skoraj spopadla s turškimi četami. Vseh tega boja ni znan. Ob obrežju Saroškega zaliva se je izkrcalo 2000 Kanadijcev, ki pa so se morali kmalu zopet umakniti na ladje. Angleži so prišli sicer v notranji ožini že 3 milje daleč, vendar pa so morali svoje operacije prerušiti, baje vsled slabega vremena.

Naloga ruskega brodovja.

Iz Kopenhage poročajo: Pasivnost ruskega brodovja v očigled akciji angleške in francoske mornarice vzbuja na Ruskem začudenje in poparjenost. »Novoje Vremja« se je končno odločila potolažiti javnost z naslednjimi trditvami: Rusko črnomorsko brodovje je ostalo dosedaj pasivno na izrecno željo francoske in angleške admiralitete. Izgube, ki bi jih utrpelo v egejskem morju operirajoče zavezniki brodovje se dajo naglo in brez težko nadomestiti, poškodbe lahko popraviti. Poraz ruskega brodovja ali pa težke izgube na ladjah pa bi se ne dale popraviti, ker nimajo Rusi v Črnem morju zadostnih resurs in rezerv. Rusko brodovje se mora torej hraniti do trenutka, ko bo akcija proti Dardanelam že dovolj daleč prispela. Takrat bodo udarile tudi ruske ladje in pospešile odločitev.

Koncentracija ruskih čet v odeski guberniji in v Besarabiji.

Bukarešta, 16. marca. »Universul« potrjuje, da se zbirajo v Odesi velike ruske čete. Ta nova armada ima nalogo nastopiti v danem trenutku proti Turčiji. Tudi v Besarabiji koncentrirajo Rusi velike vojaške sile.

»Se en mesec bo trajalo.«

Milan, 16. marca. »Corriere della Sera« priobčuje razgovor svojega korespondenta s poveljnikom francoske lazaretne ladje »Canada«, ki se nahaja sedaj v Pireju. Francoski kapitan izjavlja:

»Operacije proti Dardanelam potekajo normalno in zadovoljivo. Udeležuje se jih 14 angleških in 6 francoskih velikih vojnih ladij. Angleške ladje pripadajo povečini atlantiškemu brodovju, ki se je bojevalo tudi pri Falklandskih otokih. Čudno je, da se je dosedaj našlo le malo min. Ožina je sedaj do 10 km pred Canakom očiščena min. Poveljniki brodovja računajo, da bodo morali nadaljevati obstreljevanje še mesec dni. Čim padejo utrdbe pri Canaku, ne bo nobenih nadaljnjih težko več. Da bi bili Marmarski otoki utrjeni, ni resnica. Čete za izkrcanje so pripravljene v zalivu Mudros otoka Lemnos.

Okupacija Smirne je potrebna, da se zaplete tam se nahajajoči 13. turški zbor v boje in da se preruši zveza turške armade z Egiptom.

Operacije proti Smirni.

Iz Aten javlja »Vossische Zeitung«: Kakor poročajo iz Hijosa, ni bilo v zadnjih dveh dneh nobenih resnih operacij proti Smirni. V mestu in na sosednjih hribih so koncentrirane turške čete, ki štejejo okrog 80.000 mož. Baterije v forih obstreljujejo sovražno brodovje in preprečujejo vse operacije proti mestu.

Berolinska »Tägliche Rundschau« pa poroča: Angleško brodovje pred Smirno je izkrcalo čete na otokih Makronizi in Kilizali v Smirnskem zalivu. Ob vходу v pristanišče so Turki potopili med foroma Palaeotak in Kapanjidjis dve ladji in položili dve vrsti min. Angleži so poslali z Malte pred Smirno več hidroplanov.

Predsednik turške zbornice o položaju v Turčiji.

Budimpešta, 17. marca. (Ogr. brz. kor. urad.) Predsednik turške zbornice Halil bej je sprejel poročevalca »Az Esta« in se je napram njemu izjavil o različnih aktualnih vprašanjih. Obleganje Dardanel, je rekel Halil bej, pusti nas v Carigradu in v celej Turčiji popolnoma mirne. V tem, da združeno angleško-francosko brodovje po 25dnevem ostrem obleganju ne more pokazati prav nobenega uspeha, je zadostna garancija za to, da sta tehnična oprema utrd in vodstvo obrambe izvrstna in da bo obleganje, kakor dozdaj, ostalo do konca brezuspešno. Kar se tiče bojev na kopnem, so Rusi pri izbruhu vojne vdrla na turško ozemlje. Naša armada pa je s silno močjo poglala sovražno moštvo nazaj in je prodrlo daleč na sovražno ozemlje. Vojskujoči se armadi si stojte nasproti zdaj nekako v okolišju Sarikamisa. Glede nemških častnikov v turški službi, je izjavil Halil, da izvrstno delajo. Mi občudujemo njihovo veliko znanje in njihovo vestnost. Gospodarski položaj Turčije je zelo dober in finance države so izborne. Družabno življenje v Turčiji se od začetka vojne ni izpremenilo. Zbornični predsednik je končno izrekel svojo zahvalo za podporo Rdečega polmesca od strani zaveznikov.

IZ NEVTRILNIH DRŽAV.

Pomnožitev italijanskega vojnega brodovja.

Iz Rima poročajo: V zadnjem času se je italijansko vojno brodovje znatno ojačilo. Oba dreadnoughta »Cajo Duilio« in »Conte di Cavour« sta končala svoje poskusne vožnje ter sta uvrščena v eskadro. V malo tednih jima bo sledil »Andrea Doria«. Brodovju so prirastli tudi novi podmorski čolni, torpedovke in torpedni rušilci. V ladjedelnicah se nahajata še dva naddreadnoughta, izmed katerih bo »Christoforo Colombo« skoraj splaval v vodo. Veliko italijansko bojno brodovje šteje sedaj 6 velikih bojnih ladij z 72 topovi kalibra 305 cm, 4 linijske ladje tipa »Vittorio Emanuele« z 8/305 cm topovi, 3 linijske ladje tipa »Regina Margherita« z 12/305 cm topovi, skupaj torej 92/305 cm topov. Drugo brodovje šteje 4 velike ladje tipa »San Giorgio«, 4 tipa »Garibaldi« in več manjših enot. Italijanska mornarica poseduje tudi mnogo zrakoplovov in hidroplanov. Tako je italijansko brodovje

danes najmočnejše v Sredozemskem morju.

Genadijev ni konfiriral s Halil bejem.

Sošija, 17. marca. (Kor. urad.) »Agence Telegraphique Bulgare« poroča: Genadijev se je vrnil sem. Bukareštansko poročilo, da je Genadijev v Bukarešti konfiriral s predsednikom turške zbornice Halil bejem, ni resnično. Genadijev in Halil bej sta se le srečala pri obedu v istem hotelu, v katerem sta oba izstopila.

Neutrlnost Danske.

Kopenhaga, 17. marca. (Kor. urad.) V Folketingu je izjavil minister državne obrambe Munch: Politika Danske mora ostati brezpogojno in nepristransko nevtrlna. Država pa mora biti vojaško pripravljena, da more v danem slučaju zastopati svoje pravice in izpolnjevati svoje dolžnosti. Vlada si je svesta, da odbrava to politiko celi narod.

Papež in izmenjava za vojno službo nesposobnih vjetnikov.

Papež je svoj čas izprožil misel, da bi vojskujoče se države izmenjale za vojno službo nesposobne vjetnike. Papež je dobil že več odgovorov na svoje tozadevno vprašanje. Med Anglijo in Nemčijo pa so nastale težkoče, ker se je Anglija izrekla za to, da izpusti vse one vjetnike, ki so dopolnili 55. leto, dočim je Nemčija zahtevala, da se oproste tudi oni, ki so dopolnili 45. leto, ter izjavila, da bo privolila izmenjati za vojno službo nesposobnih oseb le pod pogojem, da izpusti Anglija vse osebe, ki so dopolnile 45. leto. Angleška vlada je na to zaprosila papeža, naj v njenem smislu posreduje pri nemški vladi. Vatikan je nemško vlado o tem obvestil in ta je zdaj ugodila njegovim željam, kakor poroča »Osservatore Romano«.

JAPONSKA IN KITAJSKA.

Japonske čete na Kitajskem.

London, 16. marca. (Kor. urad.) »Times« javljajo iz Pekinga: Vest, da so Japonci poslali številne čete na Kitajskem, je nemirno razpoloženje na Kitajskem še poostri. Kakor se poroča, je zapustila ena divizija Dalmij, da nadomesti navažno garnizijo v Mandžuriji. Brigada, ki se nahaja v Cingtavu, bo nadomeščena z drugo.

GRŠKA ARMADA IN SKLEP KRONKEGA SVETA.

Odstop Venizelosa kot predsednika grškega min. je na mnogih straneh povzročil precejšnje iznenađenje. Že zdaj je znano, da v grškem kronskem svetu samo dva člana nista soglašala s politikom Venizelosa, ki je zahteval vojaško intervencijo proti Turčiji. Katera dva moža sta se postavila v kronskem svetu proti proslavljenemu stvaritelju velike Grške, ni znano. Vendar pa kaže veto kralja Konstantina, da je bil eden teh dveh mož brezdvomno šef grškega generalnega štaba, čegar glas je gotovo moral biti odločilen za vprašanje, ali naj Grška vojaško poseže v vojne dogodke na vzhodu ali ne.

Oficijozna »Köln. Ztg.« je te dni objavila strokovno pojasnilo o tem, kako malo more dandanes storiti grška armada na kopnem. Za one, ki poznajo razmere, ni bil nič novega, da, ki je za balkanske vojne postaba zagovarjal nemožnost vojaške intervencije. Časopisje trojnega spopazuma ne šteje grške armade, kakor je ista v resnici, marveč po načrtu grške vojaške reforme. Armada, ki je za balkanske armade postavila osem mobilnih divizij s 69 bataljoni, ne more danes iz naravnih vzrokov postaviti 15 divizij. Nedostaja denarja, orožja in konj. In denar bi se predvsem potreboval za stavbo utrd in njih oboroževanje v novih krajih Grške, za moderniziranje armade, za avtomobile, zrakoplove itd. Pred kratkim so poročali italijanski listi z Grške, da namerava Grška izvesti nabore v krajih, ki jih je zasedla v severnem Epiru, in hoče najprej poklicati pod zastave rezervne letnike iz osemih okrajev. Misli se baje tudi na sestavitve 15. divizije v Korici. »Kölnische Zeitung« dvomi o tem, da bi bilo to mogoče, kajti komaj je mogla Grška od balkanske vojne pa dozdaj popolnoma organizirati 14 divizij.

V načrtu za novo organizacijo grške armade je bila izrečena smela misel, sestaviti 18 divizij, za to pa opustiti formacijo rezervnih divizij. Grška dozdaj ni uporabila in ni mogla uporabiti svoj vojaški naraščaj s 66.000 k² od 120.000 k² in podvojenega svojega prebivalstva. Turnus brambrega zakona iz l. 1911. še dol-

go ne izčrpa vseh letnikov, in narredba z dne 26. avgusta 1913. dozdaj še ni povzročila reorganizacije armade, ki jo je odobrila zbornica. Po zakonu iz l. 1911. mora vsak Grk do 35 let služiti dve leti v aktivni vojski, 10 let v prvi rezervi, 9 let v drugi rezervi in 7 let v domobranstvu. Po zakonu morejo biti tisti, ki vsled svoje starosti spadajo že v domobranstvo in ki niso bili še izvežbani, vsako leto poklicani na trimesečno vežbanje. To se je pa dozdaj le redkokdaj zgodilo. Grška je še na pol poti k reorganizaciji svoje armade, ki jo omogočuje prirastek ozemlja in prebivalstva.

V balkanski vojni je Grška dosegla najvišje število svoje vojne moči na kopnem s 100.000 možmi in 228 topovi. Iz štirih divizij v mirnem času se je za vojne razvilo osem rezervnih formacij. Danes ima Grška po zakonu z 26. avgusta 1913 šest armadnih zborov. III. IV. in VI. armadni zbor imajo v mirnem času 2—3 divizije, dočim imata I. in II. zbor (Larissa in Atene) samo eno divizijo, h kateri se za vojne pripoji nanovo sestavljena rezervna divizija. Moč vojaških korov v mirnem času je zelo majhna, komaj je v proračunu več nego 40.000 mož. Po zakonu o vojaški reformi bi bilo 11 aktivnih divizij. Če vzamemo, da ima vsaka normalna moč treh pehotnih polkov, ki ima vsak tri bataljone s tremi stotnjami, tedaj bi bilo 33 pehotnih polkov. Razentega naj bi bilo 6 lovskih bataljонов, ki bi imeli vsak po štiri stotnje. Za vojne bi se mogli ti pomnožiti na 12 bataljонов. Danes pa ima Grška samo 26 pehotnih polkov s 69 bataljoni, 12 lovskih bataljонов (za vojne), 33 stotnj strojnih pušk, 3 kavalerijske polke po 16 škadronov, 41 baterij na konjih in 14 gorskih baterij, tri težke poljske baterije, 6 stotnj pionirjev, 2 stotnji sapeurjev, 2 brzojavni stotnji in 2 železnični, eno zrakoplovno stotnjo in avtomobilske formacije, katerih moč pa ni znana. Grška je l. 1914. naročila pri firmi Schneider - Creuzot 80 poljskih baterij. Znano pa ni, ali jih je Grška že dobila. Za balkanske vojne so bile štiri aktivne grške divizije oborožene vsaka s štirimi baterijami, rezervne divizije pa vsaka s tremi. Nemogoče je vgotoviti, ali bi moglo biti sedanjih 12 divizij prve linije oboroženih po načrtu, vsaka s šestimi baterijami s 24 topovi. In če bi se to tudi zgodilo, tedaj ni mogoče primerjati grško mobilno armado z močjo bolgarske armade.

V toliko članek oficijozne »Kölnische Zeitung«, ki je na podlagi izkušnje iz balkanske vojne zelo pesimističen za Grško. Začetkoma balkanske vojne pred pol tretjim letom so slikali situacijo grške armade mnogo bolj optimistično, in to ravno časopisi iz Nemčije. Število vseh grških linij v vojni so cenili na 228.000 mož, število topov pa na 378. In Grška ima že poldrugo leto še enkrat toliko prebivalstva. Seveda ni mogla reorganizacija armade v tem času odpraviti vse nedostatke ter dobiti vse tehnične vojne potrebščine. In tako se mora tudi danes, kakor začetkoma balkanske vojne, reči, da stoji grška armada glede svojega števila, izvežbanja in oborožitve za bolgarsko, romunsko in srbsko.

Sicer pa je nemška korespondenca »Heer und Politik« objavila ravno v teh dneh, kakor čitamo v »Frankfurter Zeitung«, strokovni članek o današnji vojni moči Grške. Opirajoč se na uradne podatke in proračune, kakor »Kölnische Zeitung« ceni število grške armade za vojne še na pol milijona mož. Mirovno stanje bi bilo za vojne pomnoženo z rezervnimi divizijami, ki tvorijo drugo linijo. Vojna moč I. linije znaša okroglo 180.000 mož; to je 132 bataljонов, 16 škadronov in 77 baterij. Topov je 378, od teh 168 brzostrelnih, strojnih pušk 136. Rezervni zbori 2. linije bi imeli skoro isto število. Končna bi imela Grška še 3. linijo, narodno gardo.

VOJNA OB ADRIJI.

III.

Plujemo bolj proti jugu. Tu je Split.

Dijoklecijan je zgradil cesarsko palačo, v katere razvalinah se je razprostrlo to čudovito mesto. Tu zremo korintske stebre iz marmorja, ki so jih izdoblili in iz katerih pijo sedaj oslički. Krilati lev benečanski razprostira poln minljivega ponosa svoje mramornate peruti, ob njegovem vznjožju pa dremle starka, ki prodaja oranže.

Na kamnitem tlaku nekega trga, ki se imenuje Peristil, sede trije planinci v pestri narodni noši in igrajo s koščeni ploščicami.

Orijaški pomorčak v modrem kroju se jim pridruži, prijateljski jih pozdravlja, in vsa družba spe k

signoru Pockerinju na kozarec rujnega Dalmatince.

Mesec vzhaja nad bleščečimi razvalinami Dijoklecijanove palače, vrhovi cipres šušljajo in šume, izra mračnih stebrov katedralne cerkve pa koraka rdeče oblečen cerkvenik. Prižgal je svetilko, vzletel iz žepa ogromne rjaste ključ in nas vprašal v italijanskem, madžarskem, hrvaškem in nemškem jeziku, ako si četita gospoda morda neče ogledati cerkve. Hreščeje so se odprla prastara bronasta vrata in ledenohladna sapa valovi iz cerkve. Tisočletni stebri se dvigajo proti stropu, dišeče kadilo se vije okrog stebrišč, križani pa zre trpeče skozi noč, v kateri skromno brli samo cerkvenikova lučica. Zunaj na marmornatih cerkvenih stopnicah pa se razliva moder mesečni svet. Vrhovi cipres šume, v globokem tonu cerkvenih orgel bije ura, godba valovečega morja pa do niti tisočroglasno in živo v nočni tišini.

Cerkvenik stiska v roki hrvaški listič. Star je že štiri dni, zmekkan in razstrgan. Cerkvenik hoče vedeti kaj je novega v vojni. — Vojna... tuja, zlokobna beseda na skalnati obali kršne Dalmacije! Semtertja pač prinaša jutranji vetrič grmenje težkih ladijskih topov v samoto tega bajeslovnega mesteca. Potem hite mali siromašni kmetički, trgovci, gospodične iz trafik, učenčki na obal, strme v daljavo, prisluskujejo, mahajo vznemirjeno z rokami in se vračajo zopet mirno domov. Nekega večera izkrca tender avstrijske ladje mornarje na suho: važno korakajo le-ti po ulici, se smeje veselo, da odmeva v dalmatinskem mestecu, pojo vesele pesmi, pišejo razglednice, naroče par litrov vina in veslajo zopet ven v temno noč.

Ja meščani v Splitu in Gruzju, v Šibeniku in Dubrovniku spo zopet pomirjeni domov.

Vojna, daljna, zlokobna beseda! Zvonovi done kakor sicer, veter orglja svojo staro pesem izza morskkih pečin, mesec pa se ziblje v srebrni luči nad vodami.

Moj odhod iz K.

(Iz pisma zdravnika dr. J. Demšarja.)

V najlepšem spanju smo se zibali, kolikor se že more sploh zibati na trdi klopi in slami — in kaj vse je plesalo po naši subkortikalni duši, kake pozicije bomo zavzeli jutri — pri kosilu in kaj nam bo lepega prinesla naša pošta, pa »povelje je prišlo« in uganibanje se je po bliskovo zasukalo v nasprotno smer. Faktum je bil, da sem drugo jutro stal na koncu bataljona s svojim oddelkom in da sem javil prišedšemu komandantu v strogi vojaški stoji, da šteje moj sanitetni oddelek toliko mož — recte fantov in da sem pritegal v okrepitev močega junaškega oddelka še 3 maroderje, najboljšje ostanke moje bivše marodne sohe, namreč 2 šantova in enega, ki bi imel najraje hlače vedno v rokah. Če bi ti prekličani maroderji ne viseli na svezem mojem oddelku, kako bi ga pilnili! Sami izkušeni vojak, z zdravim humorjem, ki so že od začetka vojne tu, ki so vse slavne bitke srečno prebili in prestali tudi najhujše nočne poboje z galsko in rusko golaznijo. To nekaj pomeni! Mnogo so mi vedeli povedati o tej družbi! Ne lažje — pravijo — da so bile takega plemenca, če si jim dal groš, pa so šle po tobak in ko so prišle nazaj, si jih lahko upregel v sani in se z njimi peljal na sprehod! Brrr, prav zmrazila me je pomisel nanje in na pegasti legar! Bog me obvaruj pred njimi!

Zapovedujoč glas se je čul in valovanje se je pričelo v sprednjih vrstah in končno je tudi nas zajelo. Zastavili smo pete v galsko blato! Šli smo naprej! Niso pa nam mahale vaska dekleta robcov v slovo, kakor bi se nam zgodilo v vsaki vasi na Kranjskem, še manj so pretakale solze za nami, akoravno smo jih zakladali z vsem, s čemur smo jih mogli, s kruhom, salom, soljo, čajem, kavo itd.; našli nismo pri njih one kranjske odkritosrčnosti, kakršno smo jim prinesli mi nasproti.

Še enkrat mi je zatrepetalo srce v nemiru, ko sem peljal namreč svoj slavni oddelek mimo našega prijaznega generala. Po srečni paradi — ozreti se nisem upal ne na moj bolni privešek, ne na generalov obraz — se je povrnil blagodejen mir v mojo vzburkano dušo in moja duša je splavala na lahkih krilih kakor pristrčni pozdravi slovenskega fanta svojemu dekletu »čez hribe in doline do kraja domovine«.

7. lovski bataljon! Približno 1100 kranjskih fantov. Gorenjcev in Dolenjcev, v najlepši dobi, stasitih, močnih in utrjenih je odšlo začetkom avgusta na severno bojišče. Lep je moral biti pogled nanje, ponosa je moralo zasolžiti vsakomur oko, ko je videl koliko skrite sile, kipeče energije tiči v teh fantih. Enoten po na-

rodnosti, enoten po plemenu, odličen po lastnostih, žilavosti, urnosti, hrabrosti, samozvesti in prebrisanosti, vojen po izvršnih častnikih, bil je bataljon enota, po svojem številu lahkogibna, močna sila, katera se je uporabljala kjerkoli je zahtevala potreba, zamašila se je vsaka nastala vrzel z lahkoto ž njo. Šef in častniki so se danes polni hvale o moštvi, o svojih Kranjcih, in ne morejo prehlaviti svojih inteligentnih podčastnikov. Pa prišlo so k njemu v vas poleg naporov in pomanjkanja še nevarne bolezni, disenterija, kolera, legar itd., prestati je moral hude boje: Chyrow, Nowe miasto, Lupkow, Krampna, kjer mu je stala veličanska ruska premoč nasproti. Ti boji so mu zapisani z zlatimi črkami v njegovi zgodovini. Nastale vrzeli v njegovih vrstah so splošne sveže moči iz našega juga. In sedaj je bataljon zopet na poti, v nove težavne pozicije, zopet v nov boj.

Lepo nedeljsko jutro je bilo. Hribi čisti, dolina brez meglice, in solnce precej visoko nad horizontom. Topel je bil zrak, in zdelo se mi je, da prihaja iz hribov lahkih korakov pomlad s prvenci narave vpletenimi v kito in vdihava milino in gorkoto v oči.

Kakor je bilo to jutro solčno, toplo, v takem vselem razpoloženju je žarela moja duša. Stran s črnimi, žalostnimi mislimi, če je tako jasno okoli mene in humor za mojim hrbtom! Čuj! Je res? V zvoniku v bližnjem trgu so se nepričakovano oglašili zvonovi in zapeli visoko ubrano pesem! Zlivala se je njih pesem na solčnih pramenih po dolini, nas ogrevala, zgubljala se je gori v hribov, spuščala se je v trg, na ulice in trkala na vrata in vabila ljudi iz vojnega hrušča v hram miru in božje besede. Prvič, odkar me ima vojni vrtnec, slišim glas zvonov! Pridrugi bil se rad ljudem hitečim v cerkev in — prazne marnje, le na solnce!

Polno gledalcev je bilo v trgu: blede djevice z maščobnimi gladko počesanimi, zadaj trdo v kito spletenimi lasmi, opasane z živim trakom so se ustavljale na poti v cerkev, zgubani obrti stari v kožuhih so gledali za nami, častniki in personal raznih komand, — zanamčad — so nas živahno pozdravljali in pravi galiski židje v dolgih kaftanih, kosmatih klobukih in s kotleti pred uhlji so upili iz svojih podrtin in prodajali čokolado, pomaranče, limone itd. in marsikateremu preveč nadležnemu mojzelesu, ki je vpil in hitel za nami, je roka nehote uhajala po plečih in blazila boleče mesto!

V par korakih smo imeli trg za hrbtom in krenili smo v stran v ozko dolino, mimo neznanega potoka, po brdih, mimo bivših ruskih pozicij, okopov, preko njiv na slabo fundirano vaško cesto, katero so hoteli popravljati vojaški delavski oddelki in bližnji vaščani, dekleta in nedorasli fantje in stari v kateri nas je v kratkem opoldnevu pripeljala v vas C. Tu smo odložili orožje in telečnjake, jaz samo palico in rokavice in šli smo gledat, kje je naše veselje — kuhinja. Zadovoljen sem bil z njo in z mojim prijateljem provizantnim oficirjem, rojakom P., kateri mi priden še marsikak poboljšek k kosilu, s katerim se razvedrim in pozabljam za par ur, da sem daleč stran od domovine, pod slemenom ogrske kronovine.

Popoldne sem si ogledal v ozko dolino pogreznjeno vas, njene borne kočice, še bornejšo cerkev in na poti domov me dojde ordre, da se naj zglasim pri g. komandantu. Jutri moram biti s svojim oddelkom in potrebnim zlom, z maroderji, ta in ta čas pri mostu pripravljen za odhod. Kam in kako daleč?

Vsem znancem in prijateljem mnogo pozdravov.

Dnevne vesti.

— O slovenskem polku v Kranju piše v »Berliner Tageblattu« vojni poročevalec Leonhard Adelt: »Bil sem gost pri polku. Pili smo sekt in studenčnico. In dognali smo, da smo se že srečali pred štirimi meseci v bitki pri Nowem miastu. Polk je korakal mimo nas pojoč. Pesem je bila tuja in otožna. Vprašali smo in izvedeli, da so bili to Slovenci, ki so peli v svojem jeziku. Podpolkovnik je pripovedoval samo o svojih »ojakih«, ki so vrli in junaški fantje, pripovedoval je o mrtvih in o onih, ki so mu še ostali...«

— Umri je v Št. Vidu nad Ljubljano gosp. Virgilij Toplihar. Pokojnik je bil dne 15. februarja poklican pod zastavo. V vojaški službi je dobil pljučnico in potem še legar in je tema boleznima končno podlegel. Pogreb je bil včeraj. Bodi mu ohranjen prijazen spomin!

— Na severnem bojišču je padel dne 18. februarja 1915 Mihael Kozinc, trgovski sotrudnik trdke Gatsch v Kostanjevici. Bil je pozvan kot črnovojnik v vojaško službo, star šele 19 let. Kot štajerc je služil pri 87. pešpolku. Pokojni Miha. kakor so ga kratkoma nazivali vsi znanci, je bil izredno plemenita in idealna duša. Rad je zahajal v veselo družbo, kjer je bil radi svojega naravnega humora in vedno se smejočega vselega obraza splošno priljubljen. Kamor je prišel naš Miha, tja je posijalo solnce radosti, tja je prišlo tudi veselje in smeh. Nad vse je pa ljubil svoj narod. Sodeloval je pri vseh narodnih društvih, bil je Sokol z dušo in telesom. Sokol je bil njegov ideal, izvežbati se za tekmovalca, bil je njegov cilj. Kake načrte si je slikal za bodočnost, ko se bo udeleževal sokolskih zletov. In poletel je Sokol mladi, poletel na velikansko tekmo, na tekmo življenja in smrti. Bil je njegov prvi in zadnji izlet.

— Umri je v Rusiji v bolnišnici v Počinkah (gubernija Nižni Novgorod, vojni vjetnik Ivan Krečič iz Malih Zabelj na Vipavskem.

— V seznamu izgub št. 141 z dne 13. marca sta izkazana nadporočnik 97. pehotnega polka Egon Gabrijelečič kot mrtve (dne 9. februarja 1915) in rezervni poročnik 53. pehotnega polka Karel Mikuž kot ranjen.

— Iz ruskega vjetništva. Iz Korkanda v Turkestanu smo prejeli z dne 29. januarja datirano dopisnico, ki se glasi: »Iz daljne tujine pošilja uredništvu »Slov. Naroda« tople pozdrave udani dr. Tomo Tolazzi.« Kakor znano, je šel dr. Tolazzi kot poročnik že začetkom vojne na bojišče in je bil vjet. Gotovo bo vse njegove znanice in prijatelje veselilo izvedeti, kje da je in vse kaže, da je zdrav in se mu ne godi hudo.

— Slovenski junaki iz Koroške. »Mir« poroča: Andrej Mak, rezervnik 4. domobranskega pešpolka, je šel kmalu po mobilizacijskih dneh na severno bojišče in je bil tam neprestano, ob vročini in mrazu, ob želi in pri najhujših naliivih, podnevu in ponoči, nepretrgoma v prvih vrstah na bojnem polju ter se je hrabro bojeval. Pravi, da tega, kar je moral prestati in pretrpeti, kar je vse doživel, bi ne mogel povedati niti v več dneh. Zato pa rajši ne začnjam. Doslužil je v tem času sedem kompanij. Ko je zmanjkalo ene, so ga djali k drugi, in tako je šlo naprej. Pri celem polku ali regimentu sta bila le dva tako nad vse pogumna in čila, ki sta bila od poletja sem neprestano v ognju, namreč imenovani Andrej Mak in Valentin Jug. Kakor kažeta že imeni, sta oba pristna Slovenca in sicer (kar je gotovo zelo znamenito) doma sta oba na Šajdi v Selah, pošta Borovlje. Tiste Sele torej, ki so se v našem narodnem življenju že tolikokrat imenovali v javnosti, dale so domovini najboljši junake. Ti so se izkazali, kakor v boju za narodnost, tako tudi v boju za državo kot naravnost jeklene, Andrej Mak, ki ga ni moglo premagati ničesar, ne sovražnikova sulica, ne krogla, ne nezrečno trpljenje, ne bolezen, ne mraz, ne golazen; on, ki je žel obudovanja vseh tovarišev in predstojnikov, je bil zadet meseca februarja, žal od nevarne krogle v glavo. K sreči pa vendar ne do smrti, ker je krogla zdrobila lobanjo, a možgani so ostali zdravi, tako, da je upati, da kmalu ozdravi. Drugi jekleni tovariš, Valentin Jug, pa je ostal tudi februarja, ko so morali spraviti Andreja Mako radi dobljene rane v bolnišnico, na bojnem polju (v ognju). — Dne 10. januarja sta se sešla na bojišču z Jož. Makom, ki je bratranec Andreja Mako, doma istotako na

Šajdi v Selah in ki je došel tedaj potem, ko se mu je zacelila prel dobljena rana (strel skozi nogo), že v drugi na bojno polje. Andrej Mak je imel lase dolge čez ramo in brado skoro do pasa, tako da bi ga bratranec Jožef ne bil spoznal, če bi se ne bilo zgodilo to obratno. Veseleje je bilo nepopisno in Jožef ni mogel dovolj napovedati, kaj je še z domačimi v Selah. Zatem so dobili vendar neke škarje, da so se ostrigli. Andrej Mak in Valentin Jug sta vzbudila tudi pozornost generala, ki si je njiju imena zapisal, a do zdaj še nista dobila za vztrajnost nobenega odlikovanja. Preden je bil Andrej zadet, je bil že tako slab, da se je komaj vlačil in pravi, da bi ne bil živel več par dni. Zda se nahaja v dolgi baraki poleg domobranske vojašnice v Celovcu.

— Za invalide sedanje vojne. Na Dunaju so začeli priprave, da bi invalide iz sedanje vojne preskrbeli, to se pravi, da bi jim omogočili, služiti si kruh tudi kot pobablenci. Že kirurgi pazijo kar najbolj močnega na to, da se izvrše amputacije samo v neizogibnih slučajih. Dandanes ohranijo zdravniki mnogim vojakom roke ali noge, dočim so jim jih v prejšnjih časih večinoma odrezali. Naravno je, da bo mnogo invalidov rabilo tudi pozneje pomoč in zato se nameravajo ustanoviti posebni ortopedični sanatoriji. Ozdravljenim invalidom se bo pomagalo, da dobe svojim telesnim ali umstvenim zmožnostim primerne zasluzke. Invalidi delavskega in kmečkega stanu se bodo morali oprijeti kakkega ročnega dela, da se ga nauče, se bodo ustanovile baje po vseh deželah posebne šole. Tudi za invalide, ki so pač umstveno zmožni za kako drugo delo, a nimajo potrebne izobrazbe, se bodo ustanovile šole, in bodo dotični invalidi potem lahko dobili službe v različnih pisarnah. Namen je, da se v gotovih državnih in deželnih uradih različne službe sploh rezervirajo invalidom. Zbira se tudi denar, da bi se invalidom preskrbele mehanične roke in noge in čuje se, da bo v ta namen naložen poseben davek. Te dni je imel madžarski grof Geza Zichy na Dunaju predavanje, ki se ga je udeležilo mnogo ranjenih vojakov in invalidov. Grof Zichy je še kot otrok izgubil desno roko, a se je vendar navadil z levo roko igrati na klavirju, se sam oblačil in slačil, hodi na lov in dobro strelja in jezdi tudi dobro. Poslušalci so bili vidno ginejni, ko jim je grof Zichy pojasnil, kako se je s potrpežljivostjo in vednimi vajami izvežbal tako, da mu služi ena roka ravno tako dobro, kakor drugemu dve. Tudi za tiste invalide, ki so oslepli, se bo preskrbelo kar mogoče. Seveda, najbolje bi bilo, da bi se jim zagotovila zadostna pokojnina do smrti, država jim bo dajala le 250 kron na leto. Če bi se iskalo, bi se morda dobilo kake mrtve kapitale, s katerimi bi se moglo invalide primerno preskrbeti.

— Čtivo ranjenim vojakom. Na notico pod zgorajšnjim naslovom, objavljeno v 24. letošnji številki so se odzvali še tri-let: gospica Angelca Sitterjeva, učiteljica v Dramljah na Spodnjem Štajerskem; gdc. Cecilija Kavčnik na Dunaju; g. Florjan Batišič, Mešček, p. Dolenje na Primorskem; gospica Valeska Gorjan iz Tolmina; g. Pavlina Vrtovec iz Tolmina; č. g. B. Bevk, kurat v p. v Trstu; g. Mar. vdova Perhacev iz Trsta — Via Galileo Galilei št. 8.; Neznanca; g. M. Zalar, Radovljica (omotek časnikov); Neznana gospica pod imenom »Planinka« iz Ajdovščine; g. Vida Modic iz Gorice; gospica Anica Meršnikova iz Spodnje Šiške pri Ljubljani; gdc. Katarina Drabik v Kamnjah št. 50, p. Cernice; g. Milena Pirjevičeva, kavarnarica v Sežani; gosp. Zlatoslav Planinc, računski podčastnik pri 16. trenski vojni diviziji v Mostaru. Iskrena hvala! — Dan za dnevom mi prihajajo poleg čtiva prijazna pisemca od naših slovenskih gospodičen. Seveda hočem na vsa došla pisma odgovoriti, prosim pa vljudno za blagohotno potrpljenje. — Imam kot računski podčastnik mnogo, pisarniškega posla in uradujem dostikrat tudi pozno v noč. Torej vse po vrsti — kot so hiše v Trstu. — Kličem: Na skorajšnje snidenje v prelepi, mili slovenski domovini in vse najprisrečnejše pozdravljam! — Zlatoslav Planinc, računski podčastnik pri 16. trenski vojni diviziji, Mostar, Hercegovina.

— Sedanje draginjo občutijo najhujše tisti, ki žive od svojih rednih, vedno enakih zaslužkov. Z denarjem, s katerim se je pred vojno lahko izhajalo, sedaj ni več mogoče živeti, saj so se vsa živila podražila za 50 do 100 procentov. Položaj malih uradnikov, vsakovrstnih nastavlencev in delavcev je postal prav kritičen.

— Na Koroškem zahtevajo uvedbo prepovedi izvoza živine.

»Tagespost« piše: Krdela inozemskih živinskih trgovcev pohajajo po naši deželi in plenijo našo živino, tako da bo skoro gotovo kmalu nastala grožnja dejstva nastaja za našo deželno oblast nujna dolžnost, pravočasno, vsaj začasno zapreti izvoz živine. Trgovina z živino naj bi bila do preklica dovoljena samo v deželi. Naši trgovci morejo, stopivši v službo vnovčevalnice za živino, ponudbo in povpraševanje izenačiti po okrajih; potem doseže kmetovalec navzlic prepovedi dobre cene za živino. To mu vsakdo privoščiti; toda v vojnem času ne smemo pozabiti na potrebo lastne dežele, t. i., moramo skrbeti za to, da ne bomo stradali z denarjem v roki.

— Prekajeno meso velja sedaj že štiri krone kilogram, pred vojno pa je veljalo 1 K 60 v.

— Pamelna odredba. Budimpeštanski magistrat je izdal naredbo, da da posamezna svoja zemljišča takim osebam brezplačno za uporabo na razpolaganje, ki se obvežejo, da bodo nasadile, oziroma nasejale na teh zemljiških krompir, koruzo, fižol ali grah in ki se podvržejo stalni kontroli glavnega mesta. Magistrat daje takim osebam rastline in semena za lastno ceno. Pridelek bo ostal lastni na obdelavca. — Mestna uprava v Celovcu oddaja prebivalcem svoja zemljišča, da nasade pomladanska zelišča in krompir. Vsa zemljišča so se razdelila v parcele po 100 kvadratnih metrov.

— Mali trgovci v Trstu so imeli zborovanje, na katerem se je razpravljalo o težavah, s katerimi se mora boriti mala trgovina. Ker je ves pomorski promet ustavljen, je zavladala v Trstu splošna stagnacija. Veletržci ne dajo nič na upanje in če pride konec moratorija, se zna zgoditi katastrofa. Z ozirom na te razmere žele mali trgovci tržaški, naj se izda za Trst poseben moratorij.

— Iz seje deželnega šolskega sveta z dne 17. marca 1915. Na podlagi ukaza c. kr. ministrstva za uk in bogočastje prepušča se krajnim šolskim svetom (mestnemu šolskemu svetu) ukrepati glede vporabljanja mladine pri poljskih delih in glede eventuelne predčasne zaključitve šolskega leta; glede srednješolcev pa se zaprosi ministrstvo, da slednje pooblasti deželni šolski svet, posamezne prošnje v obziru vrednih slučajih (poljska dela, draginja) reševati po svojem prevdaru in v dijakom dopustiti predčasni izpus iz šolskega leta. Kotnikova ustanova podeli se visokošolcu Verbiču na Vrhniki. Glede upeljave kranjskega domovinoznanstva kot neobveznega predmeta na srednjih šolah se pozovejo ravnateljstva za oddajo svojega mnenja. Zasebni osemrazrednici v Trnovem pri Ilirski Bistrici se dovoli priklopitev enoletnega trgovskega tečaja. Poleg poročil o važnejših poslih, ki so bili po zadnji seji kurentnim potom rešeni, rešijo se razne osebne, tudi disciplinarne zadeve.

— Malo gledališče. Za vojaško predstavo jutri, v petek, dne 19. marca (praznik sv. Jožefa), popoldne ob 5, je veliko zanimanje. Na vprašanja, ako morejo tudi sorodniki ranjencev in vojaštva posetiti predstavo, odgovarjamo: razume se ob sebi, v kolikor bo še sedežev na razpolago. Zatorej naj si dotičniki že prejre preskrbe vstopnice. Predprodaja sedežev v trafiki v Šelenburgovi ulici. — V nedeljo se uprizori komedija »Maks v škripih«. — Drugi teden gostuje na našem odru gdc. Mica Hadžić, članica hrvatskega gledališča v Novem Sadu.

— Reeksport praznih vreč iz Italije. Glasom iz Rima došlega obvestila morejo interesirane stranke prošnje za dovoljenje reeksporta praznih vreč iz Italije vlagati neposredno pri kraljevskem italijanskem finančnem ministru.

— Umrla je v Ljubljani učiteljica gospica Hedvika Schott, hči vodje zemljiške knjige gospoda Josipa Schotta, po dolgi bolezni. Cenjeni rodbini srčno sožalje!

— Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 7. do 13. t. m. se je rodilo 31 otrok, mrtvoroden je bil 1, umrlo je 22 oseb, med njimi 10 domačinov. Umrla sta za jetiko dva, eden je bil tujec, za drugimi boleznimi pa 20. Naznanjene infekcijske bolezni: škrlatica 1 slučaj, legar 7 slučajev, vsi tujci vojaki, egiptovska očesna bolezen 13 slučajev, vsi vojaki tujci, pegasti legar 1 slučaj, vojak.

— Pomočnike preizkušnje. Obrtne kroge opozarjamo na današnji številki nahajajočo se objavo obrtno - oblastvene preizkuševalne komisije za pomočnike v Ljubljani, katera naznanja dneve preizkušnji v tekočem letu.

— C. kr. razredna loterija. Žrebanje 5. razreda c. kr. razredne loterije bo trajalo 22 dni in sicer od 6. aprila do 3. maja 1915. Srečke se dobivajo že sedaj pri Ljubljanski kre-

ditni banki, poslovnici c. kr. razredne loterije v Ljubljani. Pri isti kupljene srečke so zadele: št. 68.435 30.000 K, št. 130.169 10.000 K, št. 157.211 10.000 K, št. 68.425 5000 K, po 2000 K št. 19.987, 19.994, 46.292, 81.517, 85.174, 36.359, 57.392. Opozorjamo cenene reflektante na današnji inserat.

— Igranje v ogrski razredni loteriji je prepovedano. Znano je, da ogrski kolektanti skušajo z vsemi sredstvi spečati srečke ogrske razredne loterije tudi na Kranjskem in se v dosego svojega namena poslužujejo celo zavikov z napačnimi naslovi. Občinstvo se svari pred nakupom omenjenih srečk. Neprijetne posledice protipostavne nabave teh srečk, so, kar je bilo že večkrat objavljeno, da se srečke zaplenijo, morebitni dobitki zapadejo v korist države, poleg tega pa mnoga pota ter občutljive denarne kazni. Zatorej ne naročajte srečk ogrske razredne loterije, ako jih pa dobite brez naročila, uničite, ali pa jih izročite finančni oblasti.

— V pomirjenju. Poročali smo, da je bila gospa De Schiavova od nekakega moža opasno ranjena, predsmoženjem pa na Zaloški cesti zaklan neki črnovojnik-novinec. Ljudje, ki menda niso naših poročil brali, marveč le čuli nekaj zvonit, so si ustvarili bujne fantazije. — kakor da bi bila zares ogrožena javna varnost. »Pomirili in sploh usmrtili« so jih od teh dveh nesrečnih slučajev vsaj trojino. V pomirjenju naj bode, da sta bila to pač dva slučajno nesrečna slučaja, ki bi se bila enako lahko pripetila tudi v rednih razmerah. Evo vam slučaj v Kolodvorski ulici. Nekaj okoli 75letni mož je prišel v De Schiavovo gostilno s svojo ženo in hčerko. Ko so šli zvečer spat v naročeno sobo v višjem traktu in je uvidela ga. De Schiavova, da bi možička stopnice težile, je svetovala, da on lahko ostane v pritlični sobi, žena in hčerka pa da naj bi šle v naročeno sobo. S tem so bili vsi zadovoljni in se je tudi tako zgodilo. Ko je šla pozneje ga. De Schiavova po opravkih na dvorišče, je nenadoma dotični starček, ki je tam nekaj čakal, skočil k nji in jo zabodel. Po zločinu ni mož o tem hotel ničesar vedeti in je zelo dvomljivo, da bi bil normalen, kar bode pač z vsjo skrbnostjo dognali zdravniki. Nesrečni slučaj na Zaloški cesti je bil popolnoma nočnega značaja in je to uboj, ne pa umor. Prebivalstvo naj bode le pomirjeno in uverjeno, da javna varnost v Ljubljani dosedaj ne trpi ter da kakor že povedano, sta bila to le dva v par dneh se drug za drugim izvršča se nesrečna slučaja.

— Potres v Kranju in na Gorenjskem. Piše se nam: V noči od ponedeljka 14. t. m. na torek 15. t. m. nekako ob 11. ponoči imeli smo na Gorenjskem gotovo največji potres za onim v aprilu l. 1895. Pred potresom začujem v smeri Cerklje, Senčur, Primskovo proti Kranju zračno vršenje in bučanje, kakor da se bliža huda nevihta. Skočim k oknu: Nebo, kakor ribje oko jasno, ozračje je ledenomrzlo in rezko. Ležem v posteljo, le nekaj trenotkov — kar začutim vrelcu podobno petkratno zaporedno zavzdigovanje postelje, sunkoma, navpično, postelja zaškrpila, podobe se zganejo, imam občutek, da se strop udere. Na to pet sekund mir, zatem 3 do 5 šibkejših sunkov in konec je. Ta potres so čutili po Gorenjskem in v Kranju, v Predosljah in daleč naokoli.

— Deželni šolski svet štajerski je imenoval v svoji seji dne 13. marca začasnega šolskega vodjo Ludvika Černeja v Grižah, za nadučitelja istotam; dalje Ferdinanda Sentjurca, def. učitelja v Sromljah, za definitivnega učitelja na slovenski deški šoli v Celju in Hedviko Gaberc za učiteljico ročnih del v Narppljah pri Ptujski gori. Stalno so stopili v pokoj: definitivna učiteljica v Planini Leopoldina Rauter, nadučitelj v Mozirju Franc Praprotnik in učitelj na deški šoli v Šmarju pri Jelšah Franc Ferlinec. Nadučitelju Francu Praprotniku je izrekel deželni šolski svet ob vpokojitvi priznanje za dolgoletno, zaslužno delovanje v ljudski šoli.

— Legar v Gaberju pri Celju. Iz Celja poročajo: V Gaberju se je močno raznesel legar. Obbolelo je že nad 70 oseb; večina od njih se nahaja v izolirnici celjske bolnišnice. Boleden je dosedaj omejena na nekatero hišo v Gaberju in v Spodnji Hudinji.

— Vlom v notarijatsko pisarno. Iz Rogatac poročajo: Neznani tat je vlomil ponoči v pisarno tukajšnjega notarja dr. Baumgartena. Ondesnel je raznih pisarniških predmetov v vrednosti kakih 50 K.

— Zamenjati je hotel konja. Pretekli teden se je vršil v Št. Jurju ob juri železnici konjski sejm. Vojna uprava je nakupila nekaj konj, kate-re je postavil četovodja Stor v hlev Adama Kincla. Tudi posestnik Nach-

berger iz Loznice pri Celju si je kupil na sejmu skromnega konjčka ter ga prignil h Kinclju, da ga v hlevu nakrmi. Ko je Nachberger popoldne odhajal, so mu erarični konji naravno bolj dopadali, kakor pa njegova cena živinca in ker slučajno ni bilo nobenega vojaka v hlevu, je odvezal vojaškega konja, ga vpregel in se odpeljal. Vojaki pa dovtipa niso hoteli razumeti. Pohiteli so za Nachbergerjem ter mu vzeli konjčka, vrednega 600 K, izročivši mu njegovo koblico, za katero je dal le 300 K. Diferenco pa bodo »poglihali« pred kazenskim sodiščem.

V Logarski dolini v Savinskih planinah je 11. t. m. umrl vsem turistom dobro znani Janez Piskernik, po domače stari Plesnik. Pokojnik si je pridobil za razvoj turistične v Savinskih planinah neveljive zasluge, ki jih bo »Planinski Vestnik« ocenil v posebnem članku. Slovel je kot najboljši poznavalec teh planin, na katerega so se tako Slovenci, kakor Nemci obračali za nasvete pri vseh novih zgradbah v Savinskih ali Kamniških planinah. Piskernik je bil desna roka profesorju dr. Frischaufu pri njegovih raziskovanjih Savinskih planin. Frischaufova monografija »Die Samnthal Alpen« in tudi njegova kasnejša dela temelje v marsikaterem oziru na podatkih, ki mu jih je dal pokojni Piskernik. Rajnik, ki je bil doma iz kapeljskega okraja na Koroškem, je bil izredno inteligenten mož, ki se je kot samouk posebno rad bavil s tehničnimi strokami. V tem oziru se je povzpел do precejšnje popolnosti. Malodane vsa gorska pota v Savinskih planinah je trasiral on in jih večinoma tudi sam izgradil. Krasno izvedena pot s Kamniškega sedla na Okrešelj je plod njegovega aktivnega sodelovanja s profesorjem dr. Frischaufo. Tudi novo pot ob Bistrici v Kamniško Bistrico je prvi trasiral Piskernik. Pokojnik je bil v govoru in pismu več slovenskega in nemškega jezika. Dasi je bil zadnja desetletja oskrbnik koč, ki jo je zgradila v Logarski dolini celjska sekcija nemškega in avstrijskega planinskega društva, vendar je z vso vsem v ljubeznijo podpiral stremeljenja in težnje »Slov. planinskega društva«. Kdorkoli je prišel pod njegovo streho, je bil ljubeznivo sprejet in prijazno postrežen. Posebno so mu bili pri srcu slovenski dijaki, pri katerih je vedno uvaževal, da niso obdarovani z darovi Pluta. Vsakdo, ki je poznal prijaznega, samoniklega, a duševno čilega in izredno svežega starčka, ga je cenil in visoko spoštoval. Zato bo ohranjen »Plesnikovemu očetu«, kakor so ga radi nazivali domačini in planinci, v vseh planinskih krogih trajen spomin!

Samomor z britvijo. Z britvijo si je prerezal vrat črnovojnik Egidij Zupan v Mariboru. Bil je takoj mrtev.

Na kozah je umrl v Gradcu ondodni vseučiliški profesor dr. Hammerl. Okužil se je bil pri izvrševanju svoje zdravniške službe.

Graški m. podružnici sv. C. in M. je došel znesek 39 K 50 v, katerega so nabrali slov. krojači v Göstingu za našo prekoročeno šolsko družbo. Želeti bi bilo, da bi povsod, kjer se zbirajo Slovenci, to posnemali, posebno letos, ko ima družba zaradi vojne veliko manj dohodkov kot druga leta. Darovalcem Bog plači! — Odbor.

Italijanski dezertjeri. V Beljak so v tork pripeljali 3 italijanske dezertjerje, vojake alpskega polka. Prišli so v polni opravi preko gorskega prelaza Dogna v Zajzersko dolino, kjer so jih naše straže prijele. Pri zaslišanju so izjavili, da so bili v vojni v Tripolitani, v dokaz tega so pokazali hrabrostne medalje, ki so jih dobili v priznanje junaškega zadržanja. Kot vzrok svoje dezertacije so navedli, da so se z naveličali predolge vojaške službe.

Ustavljeno kazensko postopanje. Sodišče v Zagrebu je s sklepom z dne 17. februarja ustavilo kazensko postopanje proti časnika Jurju Demetroviču in Vladimiru Bornemissi. Oba pripadata hrvatski socialnodemokratski stranki.

Vlom v upravnisho »Agramer Tagblatt«. V noči od ponedeljka na tork se je dogodil vlom v upravnišvo »Agramer Tagblatt«. Tatovi so odnesli iz zaprtega predala pisalne mize 792 kron. Kot storilec je prišla policija na Reki 16letnega Josipa Špoljarića in enako starega Dragotina Bajšića. Oba sta vlom priznala. Pri njih so našli še 729 kron.

Semeni. Na včerajšnji semenj je bilo prignanih 351 glav živine in sicer: 119 konj, 135 volov, 82 krav, 10 telet in 5 prašičev. Konjska kupčija je bila od strani vojašnice zelo živahna. Govedine se ni prodalo, ker ni bilo tujih kupcev.

Milijarder za en dan. sijajna nordiska veseloigra v 3 delih s Karlom Alstrupom, najboljšim filmskim hu-

moristom v glavni vlogi, predvaja se v petek na specialnem večeru v kinematografu »Ideal«. Poleg tega še sijajen dramatični igrokaz »Živio kralj«. V soboto tridejanski igrokaz »Značaj« z Valdemar Psylandrom in »Nagajivka«, veseloigra z »Dorrit Weixler«.

Književnost.

— Studija o dr. F. Markoviču. Uvaževani književnik in redakter osječke »Hrvatske obrane«, predsednik »Kluba hrvatskih književnikov«, g. Ljuboje Dlustuš, spisal je natančno studijo o pokojnem hrvatskem pesniku in estetiku dr. Franju Markoviču. Osobito spretno ga avtor slika kakor politika in filozofa in povrh tega še kakor pesnika romantičnega eposa »Kohan in Vlasta« in idilskega »Doma in sveta«. Sploh je značajno za Slovence, da je Markovič, četudi dober Hrvat, vendar čutil kakor tudi Preradović blagotvornost slovenske ideje: Opeval nam je slovanske bogove, (njegove balade in romane), pa »Boj Polabskih Slovanov z Germani«. Dlustuš gre posebno zasluga, da je v tem času krvi in boja, znal oživeti v mladini in idealnih srcih spomin na človeka, kateri nam vsem more biti v vsakem pogledu vzor. Ker je jezik naravnost vzoren in v vsakem pogledu sijajen — saj je Dlustuš znan kot eden izmed najboljših stilistov — ni dvoma, da bo imenovana knjiga (šestnajstina, 64 strani, broširano 70 vin.) tudi med Slovenci rada čitana. — Knjiga se naročuje pri upravi K. H. K. (Osijek I. Reiznerova ul. 35). Znesek se lahko pošlje tudi v znak. Priporočamo imenovano knjigo, ki je izdana kot osmi zvezek klubskih izdanih pod uredništvom hrvatskega pesnika R. F. Magjera.

Razne stvari.

Samomor baronice Vaughan. Iz Pariza poročajo: Bivša morganačična žena pokojnega belgijskega kralja Leopolda, baronica Vaughan se je ustrelila, 32 let stara.

Volkovci iz Karpatov na Moravskem. V par krajih na Moravskem so opazili volkove, ki so bili najbrže preplašeni iz Karpatov vsled bojev, ki tam besne.

Dr. Dušan Makovicky, bivši tajnik in zdravnik Tolstega, je bil v Rusiji aretiran. Njegova rodbina na Slovaškem je dobila o tem brzojavno poročilo. Vzrok aretaciji dozdaj še ni znan.

Madame Curie v vojaškem lazaretu. Iz Pariza poročajo: Madame Curie je odšla iz Pariza v Chambery, da ustanovi tam s profesorjem Nogierjem v nekem vojaškem lazaretu radioterapevtski institut.

Maksim Gorki na Finskem. Od zanesljive strani izve berlinski »Vorwärts«, da Maksim Gorki ni šel niti kot prostovoljec, niti kot bolniški strelj v vojno. Zdaži živi na Finskem. Sedanji dogodki so tako učinkovali nanj, da ne more pisati.

Ruska prostovoljna zdravniška posiljena. Rusofilski »Mir« reproducira iz srbskega lista »Radničke novine« vest, da je neko rusko prostovoljno zdravniško, ki je vodila bolnišnico v Kuršunliji, posilil v svoji pisarni ondodni okrajni prefekt Stojanović. Ko se je pritožila pri ruskem poslanstvu v Nišu, je odpotovala iz Srbije. Kakor pravijo druga poročila, je že večina inozemskih sanitetnih misij odpotovala iz Srbije.

Uš ga je rešila. Tudi uš more biti včasih dobra — piše »Tägl. Rundsch.« Pripoveduje, da se ji ima neki pruski grenadir zahvaliti za življenje. Pripognil se je v boju, da se popraska na nogi, toda v tem hipu mu je krogla zaživžgala nad glavo ter ubila drugega vojaka, ki je stal za njim. Če bi se ne bil pripognil, bi bil izgubljen. Enemu vojaku je torej uš rešila življenje, toda drugi je izgubil zato življenje.

Odredbe za prestop francoskih mej. Kakor se poroča iz Zeneve, je francoska vlada poostрила odredbe za prestop francoskih mej. Vsi, tudi francoski podaniki, ki se vračajo iz inozemstva, morajo imeti s fotografijo opremljen in od francoskega konzula potrjen potni list, v katerem mora biti označen cilj potovanja in tudi vzrok. Diplomatični zastopniki Francije so dobili nalogo, da zahtevajo od takih potnikov potrebno jamstvo.

Omejitev vživanja žganja. Češko c. kr. namestništvo je izdalo posebno naredbo, da omeji žganje. Žganjarne smejo prodajati le od 7. zjutraj do 5. popoldne, ozir. od nedeljah in praznikov le do 11. dopoldne. Nedoraslim osebam do 16. leta, pijancem, beračem in ljudem, ki so v dotičnem kraju na slabem glasu, je prepovedano prodajati žganje. Celo slaščičarji ne smejo prodajati z likerji napolnjenih bombonov osebam

pod 16 let. Za prestopke so določene ostre kazni.

Prepoved alkohola v Rusiji. Prodaja denaturiranega spirita, ki je bil predelan v svrhu prodaje kot pijača, se kaznuje s prisilnim delom in izgnanstvom v Sibirijo. Istotako čakajo visoke kazni one, ki kupujejo kruh, jedila in obleko od vojakov. Tovarnarji z žganjem so imeli sestanek, na katerem so sklenili zahtevati od vlade odškodnino, ker so pred vojno vsled naročila vlade si razširili svoje obrate, ki so vsled sedanje prepovedi prodaje žganja brez vrednosti.

Aretirani armadni dobavitelji. »Az Est« poroča: Oblasti so aretirale budimpeštanska veletržca Belo Kohna in A. Varadija, ki sta dobavljala armadi blago za uniforme. Brezvestna lifieranta, ki sta zaslužila več milijonov, sta oddajala vojni upravi tudi blago, namenjeno za ženske obleke najslabše kakovosti. Iz tega blaga napravljene uniforme so se raztrgale predno so vojaki, ki so jih oblekli, sploh na bojišče prispeli. Preiskava se še nadaljuje in pričakovati je nadaljnjih aretacij.

Vzorci za okrasitev vojaških grobov in spomenikov za v vojni padle vojske. Umetniška okrasitev vojaških grobov tvori zadevo, s katero se bo treba sedaj in v bodočnosti ukvarjati narodni umetnosti. Jako hvaležno in posnemanja vredno je zato zanimanje avstrijskih oblasti za to vprašanje. C. kr. urad za pospeševanje obrti je izdal nekaj umetniški katalog, ki ima naslov »Soldatengräber und Kriegerdenkmäler« in vsebuje okrog 200 osnutkov od navadnih napisnih plošč do največjih spomenikov za padle vojske. Katalog se dobi po jako nizki ceni.

Novo radikalno sredstvo proti belim ušim. Dosedanja sredstva proti belim ušim, ki se držijo kakor znano v obleki in so skrajno nevarne kot prenašateljice raznih kužnih bolezni, posebno pa pegastega legarja, so se izkazala za nezadostna. Razna eterična olja i. p. sicer uš preženejo, toda je ne uničijo. V laboratoriju dunajskega profesorja Frünkela pa so sedaj slučajno dognali, da ima substanca — fenilno — metilni eter — ki se imenuje »anisol« lastnost, da omoti belo uš že v docela mali kvantiteti na razdalje 6 1/2 cm tekom 4 minut; v desetih minutah pa jo popolnoma ugonobi. Sredstvo je za ljudi popolnoma nenevarno. Vojna uprava se za iznajdbo jako interesira ter bo brezdvomno odredila odločen boj proti belim ušim s pomočjo novega sredstva.

Proti denuncijantom. Kr. ogrsko-hrvatsko domobransko zapovedništvo v Zagrebu je izdalo razglas, ki naglašja, da se z vsakim dnevom množe anonimne ovadbe ne samo proti civilnim osebam, ampak tudi proti moštvu domobranstva in črne vojske, in celo proti častnikom. Še več: te anonimne tožbe vsebujejo čisto tudi grožnje. Dasi v teh težkih časih zaposleno z mnogo važnejšimi stvarmi, in v nasprotju z višjo zapovedjo, naj anonimnih ovadb ne jemlje v obzir, je gori omenjeno poveljstvo vendar večji del teh ovadb temeljito preiskalo, a došlo je do žalostnega zaključka, da so neosnovane, storjene iz maščevanja, da jim manjka vsaka moška in plemenita misel. — Vsled tega je sklenilo rečno zapovedništvo, da v bodoče ne bo na anonimne prijave ničesar ukrepalo ter jih bo uničevalo brez ozira na vsebino, dočim bo podpisane in utemeljene pritožbe sprejemalo, preiskalo in nepristransko reševalo.

Kedaj bo konec vojne? Prišli smo do prepričanja, da je odgovor na to vprašanje najbolje prepustiti merodajnim osebam — državnikom in vojskovodjem. Vsaj s kriptogrami ne pridemo do jasnega. Nič hudega sledeč smo priobčili nedavno prvi tak horoskop in imeli smo celo nekako nedolžno veselje, ko nam je Fedor S. natančno izračunal, da je drug datum pravljen. Toda siromaki nismo vedeli, da je bil Fedorjev račun pričetek ogromne lavine kriptogramov, ki se sedaj vali na nas uboge, ter nam grozi zamašiti vse uredniške koše. Vseh horoskopov, ki nam jih je nanesla pošta, še nismo preštudirali, toda že površni pregled nam je pokazal, da ne manjka — glej — niti dneva, ki bi ne prišel kot termin za konec vojne v pošte. Spoznanje, da mora biti konec vojne med 1. januarjem in 31. decembrom (brez letnice, prosimo!) je seveda interesantno, toda doseči se da — vsaj naše skromno mnenje je tako — brez trdopornih horoskopičnih in kriptogramskih študij. Vse kriptografe prosimo, da hranijo rezultate svojih raziskavanj za čas po vojni — mi smo za enkrat preskrbljeni. V dokaz navajamo dejstvo, da imamo v rokah tudi že začetek in konec vsakega leta, v katerem se bo menda končala vojna. To sledi iz naslednjih dveh

kriptogramov: Nemčija, Rusija, Francija, Ogrska, Avstrija, Črna gora, Anglija, Belgija, Turčija, Japonska (na novo leto); Srbska, Črna gora, Japonska, Francija, Belgija, Monarhija, Anglija, Nemčija, Visoka Porta, Rusija (koncem leta). Alfa in omega naših kriptografskih raziskavanj je torej dognan. — O vrednosti teh študij nas je povrh podučil prijatelj našega lista, ki je »ljubeznivo, dobro voljo in potrpežljivost« (kakor trdi) napisal celo razpravo. Njegova kriptografska disertacija (prinašamo le skromen izvleček!) pravi m. dr.: »Vsi dosedanja učenjaki-kriptografi ozir. kriptogramatiki so s svojimi kombinacijami le dokazali, da ne vedo drugega kot:

FRANCIJA
NEMCIJA
ČRNA GORA
JAPONSKA
BELGIJA
SRBIJA
ANGLIJA
RUSIJA
AVSTRIJA
VISOKA PORTA
OGRSKO

to je: figo brijava! Dokaz — imena vseh vojujočih se držav! Te države povedo tudi, da:

AVSTRIJSKO
JAPONSKA
ČRNA GORA
FRANCIJA
RUSIJA
TURSKA
ANGLEŠKA
NEMCIJA
BELGIJA
SRBIJA
OGRSKO

konca še ne bo! Nasprotno vojna bo trajala še: Fran Josip, Albert, Mahomed, George, Viljem, Nikolaj, Poincaré, Peter — sedem let. Takrat se bo sklepal mir. Večina evropskih in izvenevropskih držav, ne izvenzemski zlasti glavna mesta evropskih se vojujočih dežel trdi, da:

ROMUNSKA
ITALIJA
ZDRUŽENE DRŽAVE
BOLGARIJA
NORVEŠKA
ŠPANSKA
DANSKA
PERZIJA
ŠVEDSKA
KITAJSKA
ANDORRA
ŠVICA
SAN MARINO
PORTUGALSKA
GRŠKA
DUNAJ
BERLIN
BELGRAD
PARIZ
LONDON
CARIGRAD
CETINJE
PETROGRAD

mir bo narekovala — Albanijska! Nedvomno zato, ker leta ni niti nevtralna niti ni v vojski, temveč se bojuje sama s seboj in z drugimi, dasi ni vojne napovedala nikomur. — S to dragoceno konstatacijo zaključujemo definitivno svoje kriptografske študije.

Brzojavna poročila.

Boji v Dardanelah.

Carigrad, 17. marca. (Kor. ur.) V ponedeljek se je neka angleška križarka po kratkem boju umaknila, ko je bila enkrat zadeta. Od takrat vlada zopet splošen mir.

Izgube zveznikov v Dardanelah.

Pariz, 17. marca. (Kor. ur.) »Echo de Paris« poroča iz Aten: Nekaj angleških iskalec min brodovja, ki operira proti Dardanelam, je zadel ob mino, ki jo je hotel vloviti. Mina je eksplodirala in ladja se je potopila. Več mož je bilo pri tem usmrčenih, več drugih je vtonilo. Turški topovi so uničili oklep in en top »Amethyst«. Ladijna stena je ob vodni črti preluknjana od petih granat.

»Dresden«.

Berlin, 17. marca. Iz Rotterdama poroča »Lokalanzeiger«: Angleška križarka »Glasgow«, »Kent« in pomožna križarka »Orama«, ki so nemško križarko »Dresden« končno v bližini škotskega otoka Robinson Crusoe in Juan Fernandez presenetile in potopile, so od bitke pri Falklandskih otokih neprenehoma iskale to nemško križarko. »Dresden« se je z veliko spretnostjo skrivala ob zahodnih obali in na južnem koncu Amerike, v bližini od sveta skoro pozabljenih otokov. Dokler je bila »Dresden« še na prostem morju, je bila plovba skozi Magellaensko cesto in ob zahodnih obali južne Amerike še zelo ogrožena.

Malta, 17. marca. (Kor. urad.) Londonski zastopnik »Corriera della sera« poroča: Križarka »Dresden« je prizadejala angleški trgovski plovbi

škodo 6 in pol milijona funtov in je s svojim nastopom za nekaj časa zavarovalne premije zelo dvignila. Glasom južnoameriških poročil, se je križarka 8 tednov skrivala v zalivih otoka Desolation na zahodnem izhodu morske ceste Magellaensove.

Moštvo križarke »Dresden«.

Valparajso, 17. marca. (Kor. ur.) Med preživelimi križarke »Dresden«, ki jih je angleški parnik izvelkel iz vode, je 17 ranjencev, med temi dva častnika.

Rusija kliče letnik 1916 pod orožje.

Köln, 17. marca. Kakor poroča »Kölnische Volkszeitung«, zagotavlja neki iz Varšave dospeli trgovec, da so po Rusiji nabiti oglasi, ki kličejo letnik 1916 za 1. april pod zastavo.

Obsojena belgijska tvrdka.

Bruselj, 17. marca. (Kor. urad.) Tukajšnja tvrdka Henri Lepona je bila zaradi prestopka proti odredbi generalnega guvernerja glede prepovedi plačevanja Angliji, obsojena na 20.000 mark denarne globe.

Parnik »Florazan« se potopil.

Frankenbrot ob Meni, 17. marca. (Kor. urad.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Londona: Admiralieta poroča, da se je potopil tudi parnik »Florazan«, o katerem se je svoječasnno poročalo, da je bil torpediran.

Nov ameriški parnik.

Newport - News, 17. marca. (K. ur.) Amerikanski parnik »Pennsylvania« so danes spustili v morje. Kapitan nemške pomožne križarke »Prinz Eitel Friedrich« je prisostvoval slavnosti v paradni uniformi.

Angleški parnik »Loenwarden« potopljen.

Amsterdam, 17. marca. (Kor. urad.) Iz Hoek van Holland poročajo: Angleški parnik »Loenwarden« je na poti iz Londona proti Harlingenu 4 milje junovzhodno od svetilne ladje ob Maasi neki nemški podmorski čoln torpediral. Neki čoln je pripeljal iz 17 mož obstoječo posadko v Hoek van Holland. Angleške parnike »Avocate« in »Lestrie«, last New Stern Ship Co., je neki nemški podmorski čoln zasledoval, ki pa je zasledovanje v holandskih teritorialnih vodah ustavil.

Danska, norveška in švedska nota Franciji in Angliji.

Kodani, 17. marca. (Kor. urad.) Ritzavov urad poroča: Od angleške in francoske vlade povodom nemške proklamacije z dne 4. februarja naznanjene represalije so dale povod za pogajanja med dansko, norveško in švedsko vlado v Stockholm, ki so dovedle do predložitve enako se glasečih not obema zgoraj imenovanimi vladama.

Volitev okrajnih svetovalcev na Španskem.

Madrid, 17. marca. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča: Pri volitvah 517 okrajnih svetovalcev je bilo izvoljenih: 232 vladnih pristašev, 143 liberalcev, 44 demokratov, 8 pristašev Maure, 12 jaimistov, 11 neodvisnih, 11 reformistov, 37 republikancev, 10 regionalistov in 9 raznega mišljenja.

General Matso Almanza in njegovo spremlstvo usmrčeni.

Washington, 17. marca. (Kor. urad.) Generala Matso Almanza, pristaš Carranze, in vso njegovo spremlstvo je vojno sodišče pristašev Ville zaradi izdajstva obsodilo in usmrtilo.

Pocestni boji v Mehiki.

Berlin, 17. marca. Iz Londona poročajo: Glede nemirov v Mehiki, poroča Reuterjev urad iz Washingtona: Upor se je pričel s tem, da se je 2000 Mehikancev navalilo na nacionalno palačo, ki so hoteli osvoboditi 250 duhovnikov, ki so bili v palači zaprti. Ko se je to zgodilo, so pričeli uporniki palačo pleniti. Medtem so poklicali orožnike, ki so nastopili proti upornikom. Nastal je divji boj mož proti možu, pri čemer je bila premagana po številu slabjša policija. Policijki predsednik je dobil sunek z nožem v prsi in je bil smrtonovarno ranjen. Dva upornika sta bila usmrčena, čez 50 pa, med temi več policistov, pa težko ranjenih. Uporniki so potem divjali po cestah, plenili in zažigali. Več nego sto oseb je bilo pri pocestnih bojih usmrčenih in ranjenih. Angleško veletrgovino so oropali in potem zažigali. Uglednega Amerikanca Mac Manus so umorili. Amerikanska vlada je takoj zahtevala, da se poišče in kaznuje morilec. Kakor poroča »Temps«, je razmerje med Washingtonom in Mehiko zelo napeto. Situacija vzbuja veliko skrb.

Današnji list obsena 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 14. marca: Fran Bostič, črnovojniški novinec 17. pešpolka; Ivan Korenič, črnovojnik 97. pešpolka, oba v garnizijski bolnici.

Dne 15. marca: Ivan Zorčič, gostilničarjev sin, 2 leti in pol, Kolo-dvorska ulica 29. — Andrej Blagajna, črnovojnik 97. pešpolka, garnizijska bolnica. — Helena Podboršek, delavka - hiralna, 82 let, Radeckega cesta 9.

Mokre noge se ob hudem deževju ne dajo vedno preprečiti. Ako pa noge ob mrzlih dneh po cele ure ostanejo vlažne, se pojavi nahan ali katar, ki neredkokdaj vede do resnega obolenja pljuč. Temu se izogniti nam pomaga »Sirolin Roche«, ki je prijetne slasti in se dobiva v vsaki lekarni.

Kar je pomagalo tisočem,

ako so trpeli na revmatičnih, protinskih in nevralgičnih bolečinah, opečeninah, izpahnenjih, bodenju, trganju, lumbagu (Hexenschuss), oslabelosti udov ali trdem vratu, to mora pomagati tudi drugim in zato priporočamo tisočkrat preizkušeni Fellerjev rastlinski esenčni fluid z zn. Elsa-fluid. 12 steklenic pošlje franko za 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 238 (Hrvaško). Obenem se lahko naroče Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z zn. »Elsa kroglice« 6 škatlic za 4 K 40 v franko.

Zobna krema

KALODONT

70 vinarjev.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

marca	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
17.	2. pop.	730.1	11.0	sl. jz.ah.	oblačno
„	9. zv.	729.9	8.2	sl. jz.ah.	del. jasno
19.	7. zj.	728.8	8.3	sl. jz.ah.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 7.5°, norm. 3.8. Padavina v 24 urah mm 0.0.

Na račun se odda takoj

mlin, žaga in gostilna

v Gorenjivasi pri Zatičini.

Natančne pogoje pove Ivan Končina istotam. 716

Pivovarna „Union“ v Sp. Šiški

sprejme več zanesljivih

konjskih hlapcev

in pa treznega

kočijaža.

Vpraša se tam. 722

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljnat portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji 4192

Davorin Rovšek

prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Kolo-dvorska ul. 34.2.

Proti prahajem, luskinam

in izpadanju las

deluje najboljša priznana

Tanno-chinin tinktura

za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 krona. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Lensteka v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega ljublj. mostu. 18

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin (tj. zoleznice, e. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani).

+

Potrjena je žalostna vest, da je dne 18. svečana t. l. padel pri Zdny kot vojak 87. pešpolka naš dragi, ljubljani

MIHA

trgovski sotrudaik v Kostanjevici.

Se ne 20. let star, je izdihnil svojo idealno dušo v Karpatih in nikdar več ne bo videl svoje domovine, katero je tako iskreno ljubil.

LJUBLJANA - ZDOLE, dne 18. sušca 1915.

718

Ž. lujoca rodbina Kozinc.

+

Potrjena je žalostna vest, da je naša nad vse ljubljena in predobra hčerka, oziroma sestra, gospodična

Hedvika Schott

učiteljica

v sredo, dne 17. marca 1915 ob pol 11. uri zvečer po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne rajnice se vrši v petek, dne 19. marca 1915 ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Dunajska cesta 38 na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo služile v raznih cerkvah.

Počivaj v miru blaga duša!

Ljubljana, dne 18. marca 1915.

724

Josip Schott, c. kr. vodja zemljiške knjige, oče. — Ernestina Schott, mati. — dr. Emil, Franc, Rudolf, bratje. — Ernestina, Olga, Berta, Vida, sestre.

Brez posebnega obvestila.

Večjo množino

sena

bodisi vezano ali prosto, za odjem marc, april, maj t. l. kupi

M. Lavrenčič, trgovec sena v Postojni. 723

Sprejmeta se takoj

2 portirja

ki bi opravljala tudi mala hišna opravila. Biti morata vojašnice prosta, inteligentna in delavna. Lahko sta invalida. 720

Ponudbe pod „portir, 720“ na „Slov. Naroda“.

!! VOJNO ZAVAROVANJE !!

Ces. kralj. priv. zavarovalna družba na življenje

AVSTRIJSKI FENIKS

ima vojni riziko v vseh od leta 1881 izgotovljenih policah do K 20.000 zavarovane vsote popolnoma brezplačno vštet.

Tudi pri sedaj na novo sklenjenih zavarovanjih se vojnim obvezancem in črnovojnikom vsake vrste za takojšnjo in brezplačno vštetje vojne nevarnosti ne računa nobena premijska doklada ali višja zavarovalnina, temuč le premija po normalnih cenikih.

Družba sklepa pa tudi specialna vojna zavarovanja za dobo 1. leta brez zdravniške preiskave.

Pojasnila daje in ponudbe sprejema:

GENERALNI ZASTOP AVSTRIJSKEGA FENIKSA V LJUBLJANI,

Sodna ulica šte. 1. in

GLAVNI ZASTOP AVSTRIJSKEGA FENIKSA V LJUBLJANI,

Gradišče šte. 8.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

„SLAVIJA“

... Vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...

Rezervni fond K 60.780.726-18. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 129.935.304-25.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Čigar pisarne so v lasni ban- v Gosposki ulici šte. 12.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Učenca

za trgovino z meš. blagom in deželniimi pridelki sprejme

Friderik Skušek, 684

trgovec v Metliki.

Iščem za trgovino mešanega blaga

manufakturstinjo

oziroma vojašnice prostega manufakturstista z dobrimi izpričevaji Vstop 1—15 aprila 1915 Ferdo Pustek, prej Stupica, Smarje pri Jelšah. 701

Rudar in kopač

(Häuer & Vorhäuer) 712

se sprejmeta v rudokopu.

delo 9 urno, plača K 450 ozir. 5 K. Stanovanje in kurjava prosta. Ponudbe na mesno posredovalnico za delo in stanovanja v Ljubljani.

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Lasne kito, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potreščine itd.

Pouk v slovenščini

želi dobiti dama in sicer po srednješolcu ali profesorju. 678

Ponudbe pod „Pouk 678“ na apravn. »Slov. Naroda“.

Službe išče

v trgovskem zavodu »Allina« na Dunaju izšolani rojak, vešč slovenskega, nemškega in francoskega jezika v govoru in pisavi. Želi vstopiti v kako trgovino ali pisarno, ima tudi kot potnik prakso, čeprav bi trajalo le za časa vojne in proti skromnim zahtevam.

Ponudbe pod „Allina 707“ na upravn. »Slov. Naroda“.

Ležeč, prevozní

lokomobil

malo rabljen, zelo dobro ohranjen, se ceno preda.

Tudi se odda cilindri (valjar) in olje za stroje.

Poižve se pri stavbeniku Fil. Supančiču, Ljubljana. 799

Šenitna

ponudba!

Mladenič v 32. letu se želi v surho ženitve seznaniti z izobraženo gospo ali udovo brez otrok v primerni starosti in premoženjem. Razen stalne plače spojeno s penzijo kot državni uradnik, ima 8000 K letnih dohodkov iz privatnega premoženja. Opira se na resne ponudbe le iz boljših krogov.

Ponudbe želi pod imenom „Spasitelj 695“ na uravništvo „Slov. Naroda“.

Proti

nalezenju

se moramo sedaj varovati tembolj, ker sedaj nalezljive bolezni na pr. škrlatinka, ošpice, koze, kolera, tifus nastopajo z zvišano močjo, zato

rabite

povsod, kjer se pojavijo take bolezni, desinfekcijsko sredstvo, ki ga morajo imeti pri vsaki hiši. Najprikljubnejše razkužilo sedanosti je nesporno

LYSOFORM

ki se brez vonja, nestrupen in ceno dobi v vsaki lekarni in drogeriji po 80 v. Učinek Lysoforma je točen in zanesljiv, zato ga zdravniki priporočajo za razkuževanje pri bolniški postelji, za izmivanje ran, oteklin, za antiseptične obveze in za irigacijo.

Lysoformovo milo

je voljno toaletno milo, ki obsega 1% Lysoforma in učinkuje antiseptično in se lahko rabi za najbolj občutljivo kožo. Dela kožo mehko in voljno. Rabili boste zato zanaprej to izvrstno milo, samo navidez drago, v rabi pa jako varčno, ker milo dolgo traja.

Komad stane K 1-20.

Lysoform s poprovo meto

je močno antiseptična ustna voda, ki takoj in zanesljivo odstrani duh iz ust ter zobe beli in konservira. Tudi pri katarih v vratu, kašlju in nahu du ga po zdravniški odredbi lahko rabite za grganje. Nekaj kapljic zadostuje na kozarcu vode. Originalna steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Zanimivo knjigo z naslovom »Zdravje in desintekcija« pošlje na željo gratis in franko kemik HUBMANN, Dunaj. XX., Petraschgasse 4.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvladati se boleznijo nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašlom bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znafno olehča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Telefon šte. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Telefon šte. 16. 129

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Vizitnice v elegantni obliki priporoča Narodna tiskarna.

675

Specialiteta

najfinejših, najmodernejših damskih kostumov, originalni modeli.

Največja izbira damske, otroške in moške konfekcije po priznani najnižjih cenah.

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5—6.

Ljubljansko preje Angleško skladišče oblek.

Oprava opuščenih pisaren se kupi.

Ponudbe na c. in hr. mestno novolstvo (Platzkommando) v Ljubljani.

zdravniško priporočeno — Zl. tvoreče vino daje moč in zdravje.

Vzorec 3 steklenice 5 kg franco po pošt-nem povzetju K 4 80. — Edina zaloga:

Br. Novaković,
veletrgovina vina, Vermoutha, Marsale,
Malage, Konjaka, žganja itd.
LJUBLJANA.

Orehovi hlodi

35 cm v premeru in močnejši, prve kakovosti, tudi sveže posekane, kupi v vsaki množini iz vagona na nakladalni postaji proti takojšnji gotovini. — Ponudbe se prosijo v nemškem jeziku pod navedbo cene za kubični meter in množino.

J. Friedrichs, Holzhandlung, Oldenburg i. Gr.

Obrtno-oblastvena preizkuševalna komisija za pomočnike v Ljubljani, sedež na c. kr. drž. obrtni šoli.

V tekočem letu se bodo, v smislu § 104 b obrtnega reda, vršile

preizkušnje za pomočnike

dne 15. aprila, 15. junija, 15. oktobra in 15. decembra.

Pred to komisijo se prijavijo vajenci, oziroma pomagali, ki so se izučili v tovarniškem podjetju ali pa pri mojstru, kateri ni član kake zadrage, pri kateri obstoja zadruga izpraševalna komisija. Lastnoročno pisane, neoklekovane prošnje za priustitev k preizkušnji je treba opremiti z učnim izpričevalom in z izpričevali obrtne nadaljevalne šole, ako je prosilec tako šolo obiskoval.

V LJUBLJANI, dne 15. marca 1915.

Predsednik komisije:
Ing. Jos. Foerster.

Vse gospodinje navdušeno hvalijo
staro renomirano domovinsko znamko

Pekarekovega čaja

ki se dobiva le v originalnih zavitkih z varstveno znamko „Kitajski deček“ (Chinesenbub) v vseh prodajalnah te stroke.

Zastopnik za Kranjsko: GRUMMER & Co.,
Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.

Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1915.

Kupon m 3-10 dolgo 1 kupon 8 kron
za popolno moško obleko 1 kupon 10 kron
(sukna, hlače, telovnik) 1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K, dalje blago za površnike, turistovski loden, svilnate kamearne, blago za damske obleke itd. razpošilja po tovarniških cenah kot solidna in poštena vrlo znana:

Zaloga tvornice za sukno Siegel-Imhof v Brnu (Brünn).

Vzorec gratis in franco.
Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na tovarniškem kraju, imajo privatni odjemalci veliko prednost. Največja izbira. Stalne najnižje cene. — Tudi najmanjša naročila se izvrše najpozorneje in natančno po vzorcu.

Klobuke cilindre in čepice
v najnovejših fasonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
Velika zaloga najmodernejših slamenkov.
Kob. Pristni Panama-slamenki od 9 K do 50 K.

C. kr.
razredna loterija.

En milijon

zadenete lahko, ako se udeležite žrebanja
5. razreda c. kr. razredne loterije:
dne 6., 7., 8., 9., 10., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 19., 20.,
21., 22., 23., 24., 26., 27., 28., 29. aprila in 3. maja 1915.

Pri nas kupljene srečke so zadole:

št.	68.435	zadole	K 30.000—
„	130.169	„	10.000—
„	157.211	„	10.000—
„	63.425	„	5.000—

Po K 2000—

št. 19.987, 19.994, 48.293, 81.517, 85.174, 36.359, 57.392.

64 000 srečk se bo izžrebalo v 5. razredu in sicer v skupnem znesku K 18.356.200—.

To zadnje žrebanje traja 22 dni in je najslajnejše preskrbjeno z dobitki in sicer z izvanredno visokimi:

ena premija K 700.000

glavni dobitnik	K 300.000—
„	200.000—
„	100.000—
„	90.000—
„	80.000—
„	70.000—
„	60.000—
„	50.000—
„	40.000—
„	30.000—
„	25.000—
„	20.000—

Ne zamudite te prilike!

Srečke se dobijo pri:

Ljubljanski kreditni banki

poslovnici c. kr. razredne loterije v Ljubljani

in njenih podružnicah v Trstu, Gorici,

Celju, Celovcu in Splitu.

C. kr.
razredna loterija.

C. kr.
razredna loterija.

Cena za novo vstopišče igralce:

1/2 srečka
K 200—

1/2 srečke
K 100—

1/4 srečke
K 50—

1/4 srečke
K 25—

1/2 srečka
K 40—

1/2 srečke
K 20—

1/4 srečke
K 10—

1/4 srečke
K 5—

Cena za posetnika žreba prejšnjega razreda:

Kranjske klobase

pleče in vsakovrstno kadišno meso
in čisto svinjsko mast za razpustiti

kupuje 693

Ivan Bohinc,
Jnnsbruck-Zirol, Stamserfeldg. 1. III./R.

Na novo izšlo!

Sloviti 489

Favorit modni album

za pomlad in poletje 1915 in

Favorit mladinski album

za perilo,

kakor tudi vsi novi kroji

se dobe pri trdki

M. Ranth

Ljubljana, Marijin trg.

Favorit glavno zastopstvo za Kranjsko.
Favorit modni album cena
95 v., po pošti 1-05 K. Favorit
mladinski album (za perilo)
cena 95 v., po pošti 1-05 K.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Naivečia izbera žalnih klobukov.

Priporoča se
solidna tvrdka

modni salon

specialno damskih svilenih klobukov in čepic v najnovejših oblikah

MARIJA GÖTZL, Židovska ulica šte. 8.

Vnania naročila obratom pošte in na izbero.

Samo trgovcem:

Zahtevajte ponudbe čisto svilenih
moških trikot životnikov in hlač.
Jako aktualen predmet. Blago na zalogi.
ALBERT MATZNER, Dunaj I, Kohlmesseergasse 8/B.

Dobre, sveže češke

krvave in jeterne klobase
se dobivajo vsak torek in petek.
Pečenka od mladih prašičkov,
fino prekajeno meso, okusne
hrenovke in salfade se dobivajo pri
J. Chalupnik, Stari trg 19.

Za vojaštvo, šport i. t. d.
trpežno obutev
priporoča specialna trgovina čevljev
Anglo - Novak - Ljubljana.

J. Zamljen

čevlarski mojster
v Ljubljani, Gradišče 4
odstranjuje

kurja očesa

tekem desetih minut.
Garantira za uspeh.
Izdeluje najfinjša obuvala kakor
tudi prave gorske in teleovadske
čevlje.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznanja st. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

samo pod Irančo šte. 2.

poleg Čevljarskega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanje čopkov, vencev, trakov itd

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Kavarna J. Zalaznik

priporoča vsem ljubljancem in gostom z deželo

najboljši zajtrk

kakor priznano dobro

belo kavo, čokolado, kakao, čaj,

fine likerje in najfinjša pecivo.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:

Krasne

BLUZE

Zelo solidna tvrdka:

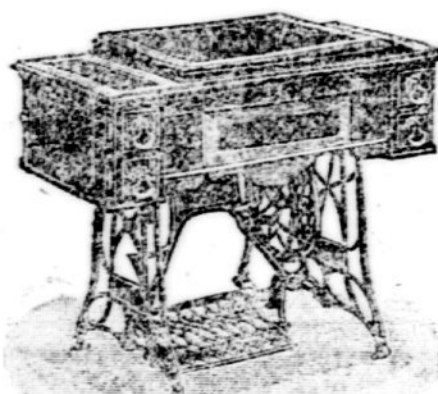
M. Krištofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah

in krstni opravi.

10 letna garancija!

Gritzner-jev šivalni stroj

najboljši sedanosti za rodbino in obrt.
Krasna oprema, lahek tek. Učenje
brezplačno v hiši.

Veze, štika, trpa, nogavice in perilo.

Edina tovarniška zaloga

JOS. PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7

blizu frančiškanskega mostu, levo za vodo.

Zahtevajte cenik. Priidem tudi na dom zaradi dogovora.

Posteljno
perje
in
puh

v veliki izbiri in po jako nizkih cenah priporoča tvrdka

A. & E. Skaberné

LJUBLJANA, Mestni trg šte. 10.

Za spomladansko sezono

priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

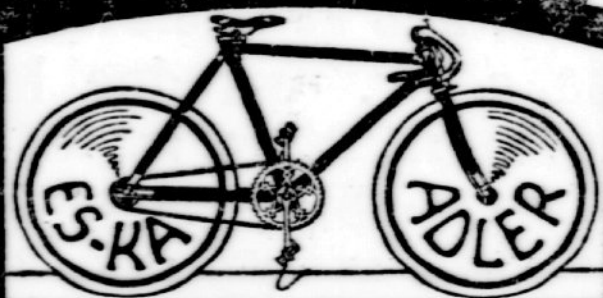
za gospode in dečke

ter mične novosti

v konfekciji za dame in deklice.

Ceniki zastonj in franko

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ
BOLJŠA SEDANOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE
ZIJE CESTA ST. 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

C. in kr. dvorni založniki

A. Zankl sinovi

tovarne barv, lakov in firnežev

LJUBLJANA.

Centrala: Gradec.

Centrala: Gradec.

Tovarne in podružnice: na Dunaju, v Göttingu, Trstu,

Ljubljani, Ljubnem in v Leitendorfu.

Priporočajo:

vse vrste oljate, suhe, emajlne in fasadne barve, firnež,
pristni kranjski, mavec (gyps), olje za pod in stroje, karbo-
linej, čopiče, steklarski in mizarški klej in druge v to stroko
spadajoče stvari.

Ceniki na razpolago!

Ceniki na razpolago!

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.